

2019

Warszawa Warszawa 2019

Rocznik Demograficzny

Demographic Yearbook of Poland

SPIS RZECZY

CONTENTS

		Str. Page
Działy	Chapters	
II. Ruch naturalny ludności	Vital statistics of population	173—384
Małżeństwa	Marriages	181—225
Separacje	Separations	226—229
Rozwody	Divorces	230—249
IV. Przegląd międzynarodowy	International review	460—505
Mapa Polski — województwa	Map of Poland — voivodships	506

Tabl. Table	Str. Page
----------------	--------------

DZIAŁ II. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

PART II. VITAL STATISTICS
OF POPULATION

Uwagi do działu	Notes	x	173
Separacje	Separations		
Separacje prawomocnie orzeczone według województw (2000, 2005, 2010, 2017, 2018)	Separations by voivodship (2000, 2005, 2010, 2017, 2018)	25 (49)	226
Separacje orzeczone w 2018 r. według poziomu wykształcenia małżonków	Separations by education level of spouses in 2018	26 (50)	227
Separacje orzeczone w 2018 r. według liczby małoletnich dzieci oraz województw	Separations by number of underage children and voivodship in 2018	27 (51)	227
Separacje orzeczone w 2018 r. według wieku małżonków	Separations by age of spouses in 2018	28 (52)	228
Dzieci pozostające z małżeństw separowanych w 2018 r. według wieku oraz województw	Children of separated couples by age and voivodship in 2018	29 (53)	228
Separacje orzeczone w 2018 r. według okresu trwania małżeństwa oraz przyczyny rozkładu pożycia małżeńskiego	Separations by duration of marriage and cause of marriage dissolution in 2018	30 (54)	229
Rozwody	Divorces		
Rozwody (1980, 1990, 2000, 2010, 2017, 2018)	Divorces (1980, 1990, 2000, 2010, 2017, 2018)	31 (55)	230
Rozwody w 2018 r. według poziomu wykształcenia małżonków	Divorces by education level of spouses in 2018	32 (56)	230
Rozwody według województw (1990, 2000, 2010, 2017, 2018)	Divorces by voivodship (1990, 2000, 2010, 2017, 2018)	33 (57)	231
Rozwody orzeczone prawomocnie w 2018 r. w Polsce według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo o rozwód	Divorces by place of residence of person filling petition for a divorce in 2018	34 (58)	232
Rozwody w miastach liczących w 2018 r. 100 tys. i więcej mieszkańców (1990, 2000, 2010, 2017, 2018)	Divorces in towns with 100 thousand inhabitants and over in 2018 (1990, 2000, 2010, 2017, 2018)	35 (59)	233
Rozwody w 2018 r. według okresu od wniesienia powództwa do prawomocnego orzeczenia rozwodu, strony wnoszącej powództwo oraz orzeczenia o winie	Divorces by duration from the moment of filling petition to the divorce adjudication, person filling petition and guilt of spouses in 2018	36 (60)	234
Rozwody w 2018 r. według okresu trwania małżeństwa oraz wieku małżonków w momencie zawierania małżeństwa	Divorces by duration of marriage and age of spouses at the moment of contracting the marriage in 2018	37 (61)	235
Rozwody w 2018 r. według różnicy wieku między małżonkami oraz przyczyny rozkładu pożycia małżeńskiego	Divorces by difference of age between the spouses and causes of dissolution in 2018	38 (62)	236
Rozwody w 2018 r. według przyczyn rozkładu pożycia małżeńskiego oraz winy stron	Divorces by causes of marriage's dissolution and guilt of spouses in 2018	39 (63)	237
Rozwody w 2018 r. według wieku małżonków w momencie zawarcia małżeństwa	Divorces by age of spouses at the moment of contracting the marriage in 2018	40 (64)	238
Rozwody w 2018 r. według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa	Divorces by age of spouses at the moment of filling petition for divorce in 2018	41 (65)	239

		Tabl. Table	Str. Page
Rozwody w 2018 r. według wieku małżonków w momencie orzeczenia rozwodu	Divorces by age of spouses at the moment of divorce adjudication in 2018	42 (66)	240
Rozwody w 2018 r. według wieku kobiet w momencie wniesienia powództwa oraz liczby małoletnich dzieci	Divorces by age of females at the moment of filling petition for divorce and by number of underage children in 2018	43 (67)	241
Rozwody w 2018 r. według miejsca zamieszkania powoda oraz liczby małoletnich dzieci	Divorces by place of residence of persons filling petition for divorce and number of underage children in 2018	44 (68)	242
Rozwody w 2018 r. według liczby małoletnich dzieci oraz województw	Divorces by number of underage children and voivodship in 2018	45 (69)	243
Dzieci pozostające z małżeństw rozwiedzionych w 2018 r. według wieku oraz województw	Children of divorced couples by age and voivodship in 2018	46 (70)	243
Małoletnie dzieci według wieku pozostające z małżeństw rozwiedzionych w 2018 r.	Minor children of divorced couples by age in 2018	47 (71)	244
Rozwody w 2018 r. według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie oraz okresu trwania małżeństwa	Divorces by number of minor children and duration of marriage in 2018	48 (72)	245
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (1980, 1990, 2000, 2010, 2017, 2018)	Divorces by number of minor children (1980, 1990, 2000, 2010, 2017, 2018)	49 (73)	246
Rozwody w 2018 r. według decyzji sądu o wykonywaniu władzy rodzicielskiej i opieki nad małoletnimi dziećmi	Divorces by court decision on care for minor children in 2018	50 (74)	246
Rozwody według decyzji sądu o wykonywaniu władzy rodzicielskiej i opieki nad małoletnimi dziećmi oraz województw (1980, 1990, 2000, 2010, 2017, 2018)	Divorces by court decision on care for minor children and by voivodship (1980, 1990, 2000, 2010, 2017, 2018)	51 (75)	247
Rozwiedzeni w 2018 r. według statusu na rynku pracy	Divorced persons by main activity status in 2018	52 (76)	248
DZIAŁ IV. PRZEGLĄD MIĘDZYNARODOWY	PART IV. INTERNATIONAL REVIEW		
Małżeństwa i rozwody	Marriages and divorces	8 (212)	476
Mapa Polski — WOJEWÓDZTWA	Map of Poland — VOIVODSHIPS		506

SPIS WYKRESÓW**LIST OF CHARTS**

	Str. Page
Rozpad małżeństw (1980, 1990, 2000, 2010, 2018)	192
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w 2018 r.	192

DZIAŁ II RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

Uwagi do działu

1. Dane o:

- zarejestrowanych **małżeństwach, urodzeniach i zgonach** pochodzą ze **sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego** i dotyczą faktów, które miały miejsce w Polsce. Statystyka otrzymywała: w latach 1946—1948 — sumaryczne zestawienia dla powiatów/gmin; w latach 1949—1973 — wykazy zbiorcze (w przypadku zgonów były to lata 1949—1962); od roku 1974 (zgony od 1963 r.) wprowadzono indywidualne dokumenty dla każdego faktu ruchu naturalnego;
- rozwodach i separacjach** pochodzą ze **sprawozdawczości sądów**. W zakresie rozwodów statystyka otrzymywała: w latach 1946—1948 — sumaryczne zestawienia dla powiatów/gmin; w latach 1949—1973 — wykazy zbiorcze, natomiast od roku 1974 wprowadzono indywidualne dokumenty. Dane o separacjach gromadzone są od 2000 r.

Od 2009 r. dane indywidualne o faktach ruchu naturalnego są pobierane z systemów informacyjnych jednostek sprawozdawczych.

2. W tablicach zawierających **dane w przekroju terytorialnym** zastosowano podział administracyjny:

- dla 1970 r. — z dnia 1 stycznia;
- dla 1994 r. — z dnia 30 grudnia;
- dla pozostałych lat — z dnia 31 grudnia.

3. Dane o **ruchu naturalnym ludności** — jeżeli nie zaznaczono inaczej — opracowano **w podziale terytorialnym**:

- małżeństwa** — do 1994 r. według miejsca zamieszkania męża przed ślubem (z wyjątkiem lat 1978—1989, dla których jako kryterium podziału terytorialnego przyjęto miejsce wspólnego zamieszkania po ślubie). Przy prezentacji danych w podziale terytorialnym eliminowano te związki małżeńskie, w których mąż miał miejsce zamieszkania za granicą. Od 1995 r. dane o małżeństwach prezentowane w podziale terytorialnym uwzględniają wszystkie te małżeństwa, w których dla jednej ze stron (mężczyzny lub kobiety) miejscem stałego zamieszkania przed zawarciem związku małżeńskiego była Polska. Jako kryterium podziału na województwa (powiaty, miasto, wieś) przyjęto województwo zamieszkania męża lub — gdy mąż mieszkał za granicą — województwo zamieszkania żony;
- rozwoły** — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo o rozwód. Do 1998 r.

PART II VITAL STATISTICS OF POPULATION

Notes

1. Data of:

- registered **marriages, birth and death** come from **civil status offices** and concern events that occurred in Poland. Statistics received: in the years 1946—1948 — a summary statement of the powiats/gminas; in the years 1949—1973 — the summary reports (for deaths in the years 1949—1962). Since 1974 (for deaths since 1963) individual documents for each natural movement fact were introduced;
- divorces and separations** come from **courts reporting**. Statistics received in the scope of divorces: in the years 1946—1948 — a summary statement of the powiats/gminas; in the years 1949—1973 — the summary reports. Since 1974 individual documents were introduced. Data on separations are being collected since 2000.

Since 2009 individual data on natural movement facts is gathered from reporting units of information systems.

2. In the tables containing **data by territorial distribution** the following administrative division was used:

- for the year 1970 — as of 1st January;
- for 1994 — as of 30th December;
- for other years — as of 31st December.

3. The **data on vital statistics** — unless otherwise indicated — is presented in the following **territorial division**:

- marriages** — up to 1994 by the place of residence of the husband before the contract of the marriage (excluding the period 1978—1989 when the place of residence shared by spouses after getting married was the criterion of territorial distribution). For data by territorial division there were excluded cases, in which the husband had a residence abroad. Since 1995 data on marriages by territorial distribution included all marriages, in which one of spouses is registered for the permanent residence in Poland. As criterion of division by voivodship (powiats, urban and rural areas) there has been taken voivodship of residence of husband or wife — when the husband lives abroad;
- divorces** — by the place of residence of person filling petition for divorce. Up to 1998 data by ter-

w podziale terytorialnym nie uwzględniano rozwodów z powództwa osób (jednej lub obojga) zamieszkałych za granicą. Począwszy od 1999 r. jako kryterium podziału na województwa (powiaty, miasto, wieś) przyjęto województwo zamieszkania osoby wnoszącej powództwo o rozwód lub — w przypadku gdy pozew wniosła osoba zamieszkała za granicą — rozwód został zaliczony do województwa, które stanowi miejsce zamieszkania współmałżonka. W podziale terytorialnym nie uwzględnia się przypadków, gdy oboje małżonkowie w momencie wniesienia powództwa zamieszkiwali za granicą — w 2018 r. 1036 rozwodów;

- **separacje** — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo, a w przypadku zgodnego wniosku stron — według miejsca zamieszkania męża. Jako kryterium podziału na województwa (powiaty, miasto, wieś) przyjęto województwo zamieszkania osoby wnoszącej powództwo o separację lub — w przypadku gdy pozew wniosła osoba zamieszkała za granicą — separacja została zaliczona do województwa, w którym zamieszkiwał współmałżonek. W podziale terytorialnym nie uwzględnia się przypadków, gdy oboje małżonkowie w momencie wniesienia powództwa mieszkali za granicą — w 2018 r. zarejestrowano 6 takich przypadków;
- **urodzenia** — według miejsca zamieszkania matki noworodka;
- **zgony** — według miejsca zamieszkania osoby zmarłej.

4. W podziale według **statusu na rynku pracy** uwzględniono:

- 1) **utrzymujących się z pracy** przynoszącej im zarobek lub dochód: najemnej lub pracujących na rachunek własny w rolnictwie i poza rolnictwem (łącznie z pomagającymi im członkami rodziny), pracy nakładczej, agentów itp.;
- 2) **utrzymywanych**, tj. tych, którzy nie posiadają własnego źródła utrzymania, a są na utrzymaniu pracujących;
- 3) **utrzymujących się z niezarobkowych źródeł**, tj. osoby, które pobierają rentę, emeryturę, stypendium, alimenty, korzystają z pomocy społecznej, zasiłku dla bezrobotnych, posiadają dochód z oddanego w dzierżawę gospodarstwa rolnego itd., a także te, które są na utrzymaniu tych osób.

Podziału według **źródeł utrzymania w rolnictwie i poza rolnictwem** dokonano zgodnie z obowiązującą klasyfikacją rodzaju działalności, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

Od 2015 r. dane w zakresie statusu na rynku pracy są gromadzone wyłącznie dla separacji i rozwodów.

Małżeństwa

5. Dane o małżeństwach uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego — ustawa Prawo

ritorial division exclude divorces if the persons (one or both) live abroad at the moment of filling petition for a divorce. Since 1999 in the divorce statistics as a criterion of division by voivodship (powiats, urban and rural areas) has been taken voivodship of residence in Poland of person filling petition for a divorce or in case of petition for divorce being filled by person residing abroad — voivodship of residence in Poland of that person's spouse. Data by the territorial division exclude cases of divorces adjudicated on the basis of the persons' petition who both resided abroad at the moment of filling petition — 1036 cases were registered in 2018;

- **separations** — by place of residence of the person filling petition for separation, in case of unanimous petition of both — voivodship of residence of husband. As criterion of division by voivodship (powiats, urban and rural areas) has been taken voivodship of residence in Poland of a person filling petition for separation or in case of petition for separation being filled by person residing abroad — voivodship of residence in Poland of that person's spouse. Data by a territorial division exclude cases of separation adjudicated on the basis of the persons' petition who both resided abroad at the moment of filling petition — 6 cases were registered in 2018;
- **births** — by the place of residence of the new born child's mother;
- **deaths** — by the place of residence of the deceased.

4. In the presentation of data by **main activity status** the following categories were used:

- 1) **working persons**, i.e. persons maintaining from a job which brings them earnings or incomes: employees, or self-employed in agriculture and outside agriculture (together with the helping members of the family), outworkers, agents and so on;
- 2) **dependent persons**, i.e. persons, who do not have their own source of maintenance and are maintained by working persons;
- 3) **persons supporting themselves from non-earned sources** of incomes, i.e. persons receiving retirement pay, pension, scholarship, alimony, social money benefit and benefit for unemployed, receiving income from a rented farm etc. as well as dependent persons.

The presentation of **data by sources of persons' maintenance in agriculture and outside agriculture** is consistent with the valid classification accordingly with the Polish Classification of Economic Activities (PKD).

Since 2015 data by main activity status are collected only for separations and divorces.

Marriages

5. The data on marriages refer to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices — the Law on Civil Status Acts from

o aktach stanu cywilnego z dnia 28 listopada 2014 r. (Dz. U. 2014 poz. 1741, z późn. zm.). Przepisy prawa rodzinnego reguluje ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. — Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 1964 Nr 9, poz. 59, z późn. zm.).

Od 1999 r. — na mocy ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie ustaw — Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kodeks postępowania cywilnego, Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 117, poz. 757) — w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu kościoła lub związku wyznaniowego — zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe ze skutkami cywilnymi mogą być zawierane jedynie w następujących dziesięciu kościołach oraz jednym związku wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

6. Prezentowane w dziale tablice uwzględniają podział na małżeństwa cywilne (tj. zawierane wyłącznie przed urzędnikiem stanu cywilnego) oraz małżeństwa wyznaniowe (patrz pkt 5). Tablica dotycząca małżeństw wyznaniowych w poszczególnych województwach przedstawia liczbę zawartych związków małżeńskich według najczęściej występujących wyznań.

7. Do 2008 r. informacje o małżeństwie były gromadzone na formularzu statystycznym „Karta statystyczna zawarcia małżeństwa” (DN-1). Od 2009 r. dane są przysyłane przez USC w postaci elektronicznej z rejestru stanu cywilnego oraz od 2015 r. — z rejestru PESEL w zakresie dodatkowych zmiennych.

8. Małżeństwa istniejące i **bilans małżeństw**. Małżeństwa istniejące to liczba prawnych związków małżeńskich odnotowana w określonym momencie (np. na koniec roku). Stanowią one kategorię wynikową bilansu małżeństw, który jest dokonywany corocznie metodą analizy czynnikowej i naliczany przy uwzględnieniu w danym roku liczby małżeństw: nowo zawartych (+); rozwiązanych poprzez orzeczenie rozwodu (-); które uległy rozpadowi w wyniku śmierci jednego ze współmałżonków (-) oraz salda migracji wewnętrznych i zagranicznych osób o stanie cywilnym żonaty/zamężna (+/-).

Podstawą (bazą wyjściową) bilansu małżeństw są wyniki spisów powszechnych w zakresie danych o **stanie cywilnym prawnym** osób, tj. liczba mężczyzn, którzy w spisie określili swój stan cywilny

28th November 2014 (Journal of Laws 2014 item 1741, with later amendments). The rules of the family law are regulated by the Act from 25th February 1964 — Family and Tutelary Code (Journal of Laws 1964 No. 9, item 59, with later amendments).

Since 1999 — according to the Act from 24th July 1998 — the Family and Tutelary Code, the Civil Procedure Code, the Law on Civil Status Acts, the Act on Relation of the State to the Catholic Church in the Republic of Poland and the other selected acts (Journal of Laws No. 117, item 757) — in the local civil status offices in Poland are registered all marriages including those based on the internal law of the churches or the religious associations.

Marriages contracted on the basis of canonic law subordinate the civil Polish laws and result in the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages with civil law consequences may be contracted only in following ten churches and one religious association: the Catholic Church, the Polish Autocephalous Orthodox Church, the Lutheran Church, the Reformed Church, the Evangelical Methodist Church, the Baptist Church, the Seventh Day Adventist Church, the Polish Catholic Church, the Union of Jewish Communities, the Mariavite Church, the Pentecostal Church.

6. In the tables containing data on marriages there was used division on civil marriages (those which were contracted only in the local civil status offices) and religious marriages (see point 5). The table concerning religious marriages presents number of contracted marriages by the most forwarding denominations in the selected voivodships.

7. Up to 2008 data on marriages was collected on the statistical form "Statistical certificate of marriage contraction". Since 2009 data has been sent in the electronic form from civil status register and since 2015 — from PESEL register within the scope of additional data.

8. Existing marriages and **balance of marriages**. Existing marriages are legal relationships that exist in defined period of time. They are the outcome category of marriages balance which is performed annually using factor analysis method and counted with taking into account in a given year the number of marriages: newly contracted (+); terminated due to divorce (-); terminated due to death of a spouse (-); internal and international net migration of married persons (+/-).

Results of population and housing censuses within persons' **legal civil status** data (the number of men that specified their civil status as married) are the basis of the marriage balance. In the Popu-

prawny jako żonaty. W NSP 2011 liczba żonatych mężczyzn wyniosła 9086 tys.

Separacje

9. Instytucja separacji została wprowadzona w Polsce 15 grudnia 1999 r. ustawą z dnia 21 maja 1999 r. o zmianie ustaw Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kodeks cywilny, Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 1999 Nr 52, poz. 532).

10. Do 2008 r. informacje o separacji były gromadzone na formularzu statystycznym „Karta statystyczna dotycząca prawomocnego: 1) orzeczenia separacji; 2) zniesienia separacji” (D-S1). Od 2009 r. dane są przesyłane przez sądy w postaci elektronicznej.

11. Prezentowane w tablicach dane dotyczą orzeczonej separacji; w 2018 r. o zniesieniu separacji sądy orzekły w stosunku do 242 separowanych małżeństw.

Rozwody

12. Instytucja rozwodów została wprowadzona na terenie całego kraju w dniu 1 stycznia 1946 r. dekretem z dnia 25 września 1945 r. — Prawo małżeńskie (Dz. U. 1945 Nr 48, poz. 270). Przepisy prawa rodzinnego reguluje ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. — Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 1964 Nr 9, poz. 59, z późn. zm.).

13. Do 2008 r. informacje o rozwodzie były gromadzone na formularzu statystycznym „Karta statystyczna dotycząca prawomocnego orzeczenia rozwodu” (D-R1). Od 2009 r. dane są przesyłane przez sądy w postaci elektronicznej.

Urodzenia

14. W sprawozdawczości statystycznej jako urodzenia pochodzące z roku sprawozdawczego przyjmuje się urodzenia, jakie miały miejsce na terenie Polski i zostały zarejestrowane przez USC w danym roku, w tym urodzenia, jakie miały miejsce w latach wcześniejszych (po 31 marca 2011 r., tj. po przeprowadzeniu NSP 2011), ale zostały zarejestrowane w roku sprawozdawczym.

15. Do 2014 r. **źródłem danych o urodzeniach żywych i martwych** był, wykorzystywany wtórnie przez statystykę publiczną, dokument Ministerstwa Zdrowia podstawowy dla akt stanu cywilnego „Pismenne zgłoszenie urodzenia dziecka”. W latach 2015—2017 źródłem danych medycznych o urodzeniach żywych był dokument Ministerstwa Zdrowia „Karta urodzenia”, a o urodzeniach martwych — sprawozdanie o działalności szpitala ogólnego (o symbolu MZ-29) zawierające ogólne informacje, tj. dotyczące liczby urodzeń martwych w podziale na ciężar urodzeniowy dziecka i województwo porodu (umiejscowienie szpitala). Prezentowane za lata

lation and Housing Census 2011 there were 9086 thousand married men.

Separations

9. Separations as a legal institution were introduced in Poland on 15th December 1999 on the basis of the Act from 21st May 1999 — change of the Family and Tutelary Code, the Civil Code, the Civil Procedure Code and other acts (Journal of Laws 1999 No. 52, item 532).

10. Up to 2008 data on separation was collected on the statistical form "Statistical certificate concerning legally valid decision on: 1) separation; 2) cancellation of separation" (D-S1). Since 2009 data has been sent in the electronic form by courts.

11. Data presented in tables refer to separations; in 2018 courts ruled abolition of separation for 242 couples.

Divorces

12. Divorces as a legal institution were introduced in Poland on 1st January 1946 on the basis of the Act from 25th September 1945 — Marriage Law (Journal of Laws 1945 No. 48, item 270). The regulations of the family law are regulated by the Act from 25th February 1964 — the Family and Tutelary Code (Journal of Laws 1964 No. 9, item 59, with later amendments).

13. Up to 2008 data on divorce was collected on the statistical form "Statistical certificate concerning legally valid decision on divorce". Since 2009 data has been sent in the electronic form by courts.

Births

14. All births registered by civil status offices in the current year that took place in Poland are included in statistical reporting for this year. It regards also children born after 31st March 2011 (i.e. after the reference day of population census), but registered in the reporting year.

15. Up to 2014 **the source of data on live birth and stillbirth** was the document of the Ministry of the Health "Notification of birth". In 2015—2017 the source of medical data about live birth was document of the Ministry of the Health "Birth certificate" and about stillbirth — hospital's report (symbol MZ-29) containing general information, i.e. the number of stillbirths by birthweight and voidship of delivery (location of the hospital). Presented for the years 2015—2017, data on stillbirths by sex, urban and rural areas were estimated.

Since 2018, the source of medical data on live and stillbirths are documents of the Ministry of Health "Birth certificate" and "Stillbirth certificate",

2015—2017 dane o urodzeniach martwych w podziale na miasto i wieś oraz płeć zostały oszacowane.

Od roku 2018 źródłem danych medycznych o urodzeniach żywych i martwych są dokumenty Ministerstwa Zdrowia „Karta urodzenia” i „Karta martwego urodzenia”¹, natomiast dane demograficzno-społeczne pochodzą z rejestru stanu cywilnego oraz rejestru PESEL.

Na nowych wzorach kart urodzeń wprowadzonych przez Ministerstwo Zdrowia zmieniono zapisy dotyczące liczby dzieci urodzonych przez matkę, co spowodowało poważne problemy z prawidłowym wypełnianiem tych informacji przez lekarzy. W konsekwencji nie jest możliwa prezentacja danych o urodzeniach według kolejności urodzenia dziecka za rok 2018.

Podział na urodzenia małżeńskie i pozamałżeńskie oraz stan cywilny rodziców dziecka jest wynikiem szacowania na podstawie informacji pochodzących z urzędów stanu cywilnego oraz rejestru PESEL.

16. Zgodnie z definicjami pojęć dotyczących czasu trwania ciąży, poronień, urodzeń żywych i martwych stosowane są następujące zasady:

- 1) **żywe urodzenie** jest to całkowite wydalenie lub wydobycie z ustroju matki noworodka, niezależnie od czasu trwania ciąży, który po takim wydaleniu lub wydobyciu oddycha bądź wykazuje jakiegokolwiek inne oznaki życia, jak: czynność serca, tętnienie pępowiny lub wyraźne skurcze mięśni zależnych od woli (mięśni szkieletowych), bez względu na to, czy sznur pępowiny został przecięty lub łożysko zostało oddzielone; każdy taki noworodek jest uważany za żywo urodzonego;
- 2) **urodzenia martwe** (zgon płodu) jest to całkowite wydalenie lub wydobycie z ustroju matki płodu, o ile nastąpiło po upływie 22. tygodnia ciąży, który po takim wydaleniu lub wydobyciu nie oddycha ani nie wykazuje żadnego innego znaku życia, jak: czynność serca, tętnienie pępowiny lub wyraźne skurcze mięśni zależnych od woli.

Dla celów statystyki dokumentacja medyczna dotycząca okresu okołoporodowego powinna ujmować wszystkie noworodki żywo urodzone, a także płody (urodzenia martwe), które w chwili urodzenia ważyły co najmniej 500 g, a gdy nie jest znana masa urodzeniowa — urodzone po co najmniej 22 tygodniach trwania ciąży lub osiągające 25 cm długości ciała (od szczytu czaszki do pięty).

Rekomendowana przez Światową Organizację Zdrowia definicja urodzenia i zgonu noworodka obowiązuje w Polsce od 1994 r. Począwszy od edycji Rocznika Statystycznego Demografii 1995 dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt), dla wszystkich prezentowanych w retrospekcji lat, zostały przeliczone zgodnie z definicją WHO. **Przeliczenie dotyczyło wyłącznie danych dla Polski ogółem w podziale na ludność miejską i wiejską oraz płeć (wielkości bezwzględne oraz współczynniki na 1000 lud-**

while socio-demographic data come from the registry of civil status and the PESEL register.

On the new birth certificate templates introduced by the Ministry of Health, notation concerning the number of children born by the mother was changed, which caused serious problems with the correct completion of this information by physicians. As a consequence, it is not possible to present data on births according to the birth order for 2018.

The division into legitimate and illegitimate births and marital status of the child's parents is the result of the estimation made on the basis of information from civil registry offices and the PESEL register.

16. According to definitions of phenomena concerning period of gestation, miscarriages, live births and stillbirths the following principles are used:

- 1) **live birth** is the complete expulsion or extraction of an infant (from maternal body), irrespective of the pregnancy duration who after such separation breathes or shows any other evidence of life, such as beating of the heart, pulsation of the umbilical cord or definite movement of voluntary muscles, whether or not the umbilical cord has been cut or the placenta was attached; each such an infant is considered as live born;
- 2) **stillbirth** (foetal death) is the complete expulsion or extraction of a foetus (from maternal body), on condition that pregnancy duration reached 22 weeks that after such separation not breathes or not shows any other evidence of life, such as beating of the heart, pulsation of the umbilical cord or definite movement of voluntary muscles.

For the purposes of national statistics the medical documentation concerning the perinatal period should contain all live born infants and fetuses (stillbirths), who weighted at least 500 grams at the moment of birth and — if the birthweight is unknown — reached 22 weeks of life (gestational age) or reached 25 cm of the body length (crown-heel).

Recommended by the WHO definition of birth and death of an infant has been introduced in Poland since 1994. Starting from the "Demographic Yearbook 1995" the most retrospective data on births and deaths (including infant deaths) was calculated once again accordingly with the recommended by WHO definition criteria. **The new calculation concerned the following categories: total absolute figures and rates (per 1000 population) of births and deaths by sex on national level and in distribution into urban and rural areas.** Because the introduction of new definition of birth and infant death had small influence on data as well

¹ Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wzorów karty urodzenia i karty martwego urodzenia z dnia 7 grudnia 2017 r. (Dz. U. 2017 poz. 2305).

ności). Ze względów merytorycznych oraz organizacyjno-technicznych, a także z uwagi na znikomy wpływ zmiany definicji na wartości niektórych wskaźników nie dokonano przeliczenia danych dotyczących bardziej szczegółowych podziałów i struktur, takich jak m.in. współczynniki płodności oraz reprodukcji, urodzenia według kolejności urodzenia, wieku i poziomu wykształcenia matki oraz zgonu według przyczyn zgonów.

17. Podział na **urodzenia małżeńskie i pozamałżeńskie** jest dokonywany zgodnie ze stanem ustalonym na podstawie przepisu art. 62 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (ustawa z dnia 25 lutego 1964 r., Dz. U. 1964 Nr 9, poz. 59), który stanowi:

„Jeżeli dziecko urodziło się w czasie trwania małżeństwa albo przed upływem 300 dni od jego ustania lub unieważnienia, domniemywa się, że pochodzi ono od męża matki”. Jeżeli brak jest takich przesłanek, urodzenie zostaje zaliczone do pozamałżeńskich. Ponadto, w przypadku zawarcia związku małżeńskiego przez rodziców dziecka po jego urodzeniu, ale przed sporządzeniem aktu urodzenia, akt ten sporządza się tak, jakby dziecko urodziło się po zawarciu małżeństwa.

Prezentowane w dziale — począwszy od 2015 r. — informacje w zakresie urodzeń małżeńskich i pozamałżeńskich oraz stanu cywilnego rodziców dziecka zostały oszacowane (do 2014 r. źródłem tych informacji było Pisemne zgłoszenie urodzenia dziecka).

18. W przypadku **porodów wielorakich** (np. bliźniaczych, trojaczych) w statystyce uważa się każdego noworodka za odrębne urodzenie. Natomiast jako poród uważa się zarówno urodzenie pojedyncze, w wyniku którego rodzi się jedno niemowlę, jak również urodzenie wielorakie, kiedy rodzi się dwoje lub więcej niemowląt — bez względu czy dzieci rodzą się żywe czy martwe.

19. **Płodność kobiet** mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15—49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (cząstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15—19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45—49 lat.

20. Współczynniki reprodukcji ludności:

- współczynnik dzietności kobiet oznacza liczbę dzieci, którą urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15—49 lat), przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie;
- współczynnik reprodukcji brutto przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę, przy założeniu, że kobieta będąc w wieku rozrodczym (15—49 lat) rodzić będzie z częstotliwością, jaką charakteryzują się wszystkie ko-

as because of technical and organisation aspects, some retrospective data — describing more detailed demographic phenomena — are presented according to the previous definition. It concerns for example: the structures of births by mother age, birth order, education level, the structures of infant deaths by causes or the reproduction rates presented in the territorial distributions.

17. Civil status office divides the **births on legitimate and illegitimate** in accordance with the factual status fixed on the basis of Art. 62 § 1 of the Family and Tutelary Code (the Act from 25th February, 1964, Journal of Laws 1964 No. 9, item 59); this rule proclaims as follows:

“In the case of a birth that occurred during the time of a marriage or before the passage of 300 days from its stopping or dissolution it is supposed that the infant comes from the husband of the mother”. In the case of the absence of such circumstances, the births have been counted as illegitimate. Also, in the case when the marriage was contracted by the parents of the infant after his/her birth but before issuing the birth certificate, this document will be made as if the infant has been born after the marriage was contracted.

The data on legitimate and illegitimate births as well as marital status of the child's parents presented in this part — since 2015 have been estimated (up to 2014 the source of this data was “Notification of birth”).

18. In the case of **multiple delivery** (e.g. twin, triple) every newborn baby is counted in statistics as a separate birth. As delivery is considered a single birth, which resulted in one baby is born, as well as multiple deliveries, when two or more infants are born — regardless of whether the baby is born alive or death (foetal death).

19. **Female fertility rate** is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15—49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15—19 and from the mothers in the age of 50 and over — to the group 45—49.

20. The reproduction rates:

- total fertility rate means the number of children that would be born on average by the woman during her whole reproductive age (15—49), by assumption, that in particular phases of this period she would give birth to the children with the intensity observed in a given year, i.e. the age-specific fertility rates are treated as constant;
- the gross reproduction rate shows the number of daughters born on average by the woman assuming that she in her reproductive age (15—49) will bear with the intensity characteristic

biety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmienne współczynniki płodności);

— współczynnik reprodukcji netto przedstawia liczbę córek przypadających na kobietę (przy analogicznych założeniach), z wyeliminowaniem córek, które — jak wynika z aktualnych tablic trwania życia — nie dożyją do wieku swoich matek. Współczynnik ten wyraża stopień zastępowania pokoleń matek przez córki.

21. Kolejność urodzenia dziecka określa, którym z kolei dzieckiem urodzonym przez matkę jest noworodek zarejestrowany w danym roku, przy uwzględnieniu wszystkich poprzednich urodzeń noworodków żywych i martwych.

Zgony

22. W sprawozdawczości statystycznej jako zgony pochodzące z roku sprawozdawczego przyjmuje się fakty, które miały miejsce na terenie Polski i zostały zarejestrowane przez USC w danym roku, w tym zgony, jakie miały miejsce w latach wcześniejszych, ale zostały zarejestrowane w roku sprawozdawczym.

23. Źródłem danych o zgonie jest, wykorzystywany wtórnie przez statystykę publiczną, dokument Ministerstwa Zdrowia podstawowy dla akt stanu cywilnego „Karta zgonu”² oraz dane z rejestru stanu cywilnego i — od 2015 r. — z rejestru PESEL w zakresie dodatkowych zmiennych.

24. Zgonem jest trwałe, czyli nieodwracalne ustanie czynności narządów niezbędnych dla życia, konsekwencją czego jest ustanie czynności całego ustroju.

Za **zgon niemowlęcia** uważa się zgon dziecka w wieku poniżej 1 roku, za **zgon noworodka** — zgon dziecka w wieku poniżej 4 tygodni (poniżej 28 dni), przez 0 dni określa się wiek żywo urodzonego noworodka, który nie przeżył 24 godzin.

25. Przy opracowywaniu danych o **zgonach według przyczyn** przyjmuje się wyjściową przyczynę zgonu. Za przyczynę wyjściową uważa się chorobę stanowiącą początek procesu chorobowego, który doprowadził do zgonu albo uraz czy zatrucie, w wyniku którego nastąpił zgon.

Dane dotyczące zgonów według przyczyn dla lat 1970—1979 podano zgodnie z „Międzynarodową klasyfikacją chorób, urazów i przyczyn zgonów” obowiązującą od 1 stycznia 1970 r. (zrewidowaną w 1965 r. — VIII Rewizja), dla lat 1980—1996 zgodnie z „Międzynarodową klasyfikacją chorób, urazów i przyczyn zgonów” obowiązującą od 1 stycznia 1980 r. (zrewidowaną w 1975 r. — IX Rewizja).

W praktyce polskiej do 1982 r. urazy i zatrucia klasyfikowane były według rodzaju urazu (np. złamanie kręgosłupa), a począwszy od 1983 r. — według przyczyny zewnętrznej (np. upadek ze schodów).

for all women bearing in the year for which the reproduction rate (constant fertility rate) is calculated;

— the net reproduction rate shows the number of daughters per a woman — according to the same assumptions, but excluding these daughters, who — according to the current life table — will not survive the age of their mothers. This rate shows the degree of generation's replacement of mothers by daughters.

21. The birth order of infant refers to the order a child (registered in a given year) is born among all infants born by the mother, considering all previous live births and stillbirths.

Deaths

22. All deaths registered by civil status offices in the current year that took place in Poland are included in statistical reporting for this year, including the deaths occurred in the previous years, but recorded in the reporting year.

23. The source of data on death is the document of the Ministry of Health "Death certificate", which is basic document for civil status acts and is in the part secondarily utilized by national statistics and data come from the register of civil status and since 2015 — from PESEL register within the scope of additional data.

24. Death means the permanent and irreversible cessation of functions of the essential for life organs and in consequence the cessation of functions of the whole organism.

Infant death means the death under 1 year of age, **newborn infant death** — under 4 weeks of age (up to 28 days of life), 0 day indicates the age of live born infant, who did not survive 24 hours.

25. The deaths by causes are worked out on the basis of the initial cause of death. The initial cause is the disease, which was at the beginning of the morbid process and which caused the death; it may be also the injury or the poisoning, which caused the death.

Data on deaths by causes for the years 1970—1979 are published in accordance with the "International Classification of Diseases, Injuries and Causes of Deaths" operative since 1st January 1970 (revised in 1965 — 8th Revision) and for the years 1980—1996 in accordance with the "International Classification of Diseases, Injuries and Causes of Deaths" operative since 1st January 1980 (revised in 1975 — 9th Revision).

Injuries and poisonings were classified in the Polish practice up to 1982 by type of injury (i.e. fracture of spine) and since 1983 by external cause (i.e. fall down the stairs).

Since 1st January 1997 — in the medical practice and statistical reporting on morbidity and mortality — in Poland has been implemented the International

² Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wzoru karty zgonu z dnia 11 lutego 2015 r. (Dz. U. 2015 poz. 231, z późn. zm.).

Od 1 stycznia 1997 r. obowiązują w Polsce — w zakresie orzecznictwa o przyczynach zgonów — zasady Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych — X Rewizja. W związku z tym nastąpiła zmiana organizacji badania oraz opracowywania danych o zgonach. Cykl opracowania informacji o przyczynach zgonów został wydłużony do roku. Tym samym w bieżącej edycji Rocznika dane o zgonach według struktury demograficzno-społecznej osób zmarłych dotyczą 2017 r., natomiast dane o przyczynach zgonów dotyczą umieralności, jaka miała miejsce w 2016 r.

Uwaga — w latach 1996—1999 w statystyce zgonów wystąpił **brak informacji o przyczynach zgonów**. W 1996 r. braki opisu przyczyn zgonów dotyczyły 1596 przypadków (0,4% wszystkich zgonów); w 1997 r. — ok. 80,5 tys. przypadków (21,2%), w tym 422 zmarłych niemowląt; w 1998 r. — ok. 75,4 tys. (20,1%), w tym 279 niemowląt; a w 1999 r. — 8,7 tys. zgonów (2,2%).

Powodem braku medycznego określenia przyczyn zgonu był **strajk lekarzy**, którego jedną z form było niewystawianie karty zgonu. Należy podkreślić, że statystyka zgonów według płci, wieku oraz innych cech społeczno-demograficznych osób zmarłych za lata 1996—1999 jest kompletna.

26. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w danym wieku, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

Uwagi ogólne

27. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego ludności w podziale terytorialnym zamieszczone w tablicach działu obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu na połowę roku (30 czerwca). Patrz też uwagi do tablic przeglądowych, pkt 4.

28. Do 1993 r. **współczynnik zgonów niemowląt** był liczony zgodnie z zasadą Rathsa; stanowił iloraz liczby zgonów niemowląt w danym roku i odpowiednich proporcji liczby urodzeń żywych z danego roku (a_t) oraz z roku poprzedniego (a_{t-1}):

- 1) do 1984 r. — wskaźnik $a_t = 0,75$, zaś $a_{t-1} = 0,25$;
- 2) w latach 1985—1993 — wskaźnik $a_t = 0,85$, zaś $a_{t-1} = 0,15$.

Od 1994 r. **współczynnik zgonów niemowląt** liczony jest jako iloraz ogólnej liczby zgonów niemowląt i ogólnej liczby urodzeń żywych zarejestrowanych w danym roku.

Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, 10th Revision. Regarding to this fact some changes were made in the field of organisational aspects as so in data processing of deaths. As a consequence of that the cycle of producing the cause of death statistics is longer — it has been extended up to ca. 1 year. For this reason in the current edition of the Yearbook data on number of deaths by socio-demographic structure of deceased persons concerns 2017, however data on causes of deaths concerns mortality in 2016.

Note — in the period 1996—1999 in the **deaths statistics there was lack of information about causes of deaths**. The lack of description causes of deaths concerned 1596 facts in 1996 (0.4% of all deaths) and ca. 80.5 thousand cases (including 422 deaths of infants), i.e. 21.2% of total number of deaths in 1997 and ca. 75.4 thousand cases (20.1%) — including 279 deaths of infants in 1998 and ca. 8.7 thousand cases (2.2%) in 1999.

Strikes of physicians were a main reason of a lack of medical statement regarding the cause of deaths. In some cases the deaths certificates consisted of uncompleted description of death cause, in the others — medical documents were inaccessible. It should be stressed that in the same period 1996—1999, the other deaths statistics, i.e. by sex, age and other social-demographic characteristics of the deceased, were completed in full.

26. Expectancy of life expresses average number of years that a person in a given age shall survive assuming a steady level of mortality in the period for which the table of the expectation of life was worked out.

General notes

27. The **vital statistics rates** in territorial division published in the tables of this part were calculated as the ratio of the number of given events to the number of population according to mid-year estimates (30th June). See also notes to review tables, point 4.

28. Up to 1993 **infant deaths rates** were calculated in accordance with the principle of Rath. They have made the ratio of the number of infant deaths in a given year to the corresponding proportions of the live births in the given year (a_t) and in the previous year (a_{t-1}):

- 1) up to 1984 — the proportions $a_t = 0.75$ and $a_{t-1} = 0.25$;
- 2) in the years 1985—1993 — proportions $a_t = 0.85$ and $a_{t-1} = 0.15$.

Since 1994 infant mortality rate is calculated as the relation between total number of infant deaths and total number of live births concerning the same calendar year.

Separacje Separations

TABL. 25 (49). SEPARACJE PRAWOMOCNIE ORZECZONE WEDŁUG WOJEWÓDZTW^a
SEPARATIONS BY VOIVODSHIP^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	Na 100 tys. ludności Per 100 thousand population			Na 1000 zawartych mażeństw Per 1000 contracted marriages		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
2000	1340	1134	206	3,5	4,8	1,4	6,3	8,8	2,5
2005	11600	7700	3899	30,4	33,0	26,3	56,1	61,3	48,0
2010	2789	1984	790	7,2	8,5	5,2	12,2	14,5	8,7
2017	1569	1102	460	4,1	4,8	3,0	8,1	15,2	3,8
2018	1254	865	383	3,3	3,7	2,5	6,5	7,5	4,9
z powództwa męża petition of husband	239	173	64	x	x	x	x	x	x
z powództwa żony petition of wife	905	601	302	x	x	x	x	x	x
zgodny wniosek stron unanimous petition of both persons	110	91	17	x	x	x	x	x	x
Dolnośląskie	63	54	9	2,2	2,7	1,0	4,5	5,5	2,1
Kujawsko-pomorskie	59	38	21	2,8	3,1	2,5	5,7	6,3	4,9
Lubelskie	58	37	21	2,7	3,7	1,9	5,5	7,6	3,7
Lubuskie	8	5	3	0,8	0,8	0,8	1,6	1,5	1,8
Łódzkie	80	58	22	3,2	3,7	2,4	6,9	8,2	4,9
Małopolskie	98	56	42	2,9	3,4	2,4	5,3	6,4	4,3
Mazowieckie	145	106	39	2,7	3,1	2,0	5,3	6,0	4,0
Opolskie	24	16	8	2,4	3,0	1,7	5,1	6,5	3,6
Podkarpackie	96	49	47	4,5	5,6	3,8	8,8	11,4	7,2
Podlaskie	52	36	16	4,4	5,0	3,4	8,7	10,1	6,7
Pomorskie	40	29	11	1,7	2,0	1,3	3,2	3,7	2,4
Śląskie	267	209	58	5,9	6,0	5,5	12,0	12,2	11,3
Świętokrzyskie	50	27	23	4,0	4,8	3,4	8,5	10,8	6,8
Warmińsko-mazurskie	51	35	16	3,6	4,1	2,7	7,6	9,1	5,6
Wielkopolskie	122	78	44	3,5	4,1	2,8	6,7	7,8	5,4
Zachodniopomorskie	35	32	3	2,1	2,7	0,6	4,2	5,5	1,2

a Miejsce zamieszkania osoby wnoszącej powództwo o separację; patrz uwagi do działu, pkt 3.

a Place of residence of a person filling petition for a separation; see notes to part, item 3.

TABL. 26 (50). **SEPARACJE ORZECZONE W 2018 R. WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA MAŁŻONKÓW**
SEPARATIONS BY EDUCATION LEVEL OF SPOUSES IN 2018

POZIOM WYKSZTAŁCENIA MĘŻA EDUCATION LEVEL OF HUSBAND	Ogółem Total	Poziom wykształcenia żony Education level of wife						niepełne podstawa- we i nie- ustalone incom- plete primary and unknown
		wyższe higher	poli- cealne post- -sec- ondary	średnie second- ary	zasad- nicze zawo- dowe basic voca- tional	gimna- zjalne lower second- ary	podsta- wowe primary	
OGÓŁEM TOTAL	1254	385	10	473	304	7	65	10
Wyższe Higher	228	177	—	45	5	—	1	—
Policealne Post-secondary	9	3	1	4	1	—	—	—
Średnie Secondary	400	136	3	208	47	1	5	—
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	505	60	3	189	209	3	37	4
Gimnazjalne Lower secondary	8	—	—	3	2	2	1	—
Podstawowe Primary	82	5	2	18	36	1	20	—
Niepełne podstawowe i nieustalone Incomplete primary and unknown	22	4	1	6	4	—	1	6

TABL. 27 (51). **SEPARACJE ORZECZONE W 2018 R. WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNICH^a DZIECI
ORAZ WOJEWÓDZTW**
SEPARATIONS BY NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a AND VOIVODSHIP IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Separowane małżeństwa Separated couples					Przeciętna liczba dzieci z separo- wanych małżeństw ^b Average fertility of separated couples ^b
		bez dzieci without children	o liczbie dzieci by number of children				
			1	2	3	4 i więcej 4 and more	
POLSKA POLAND	1254^c	629	311	254	46	14	1,62
miasta urban areas	865	460	199	167	31	8	1,63
wieś rural areas	383	165	112	85	15	6	1,61
Dolnośląskie	63	41	12	7	3	—	1,59
Kujawsko-pomorskie	59	30	11	14	3	1	1,79
Lubelskie	58	30	15	10	3	—	1,57
Lubuskie	8	5	2	1	—	—	1,33
Łódzkie	80	42	23	11	3	1	1,53
Małopolskie	98	42	30	19	3	4	1,66
Mazowieckie	145	92	28	20	5	—	1,57
Opolskie	24	12	6	5	1	—	1,58
Podkarpackie	96	37	26	29	4	—	1,63
Podlaskie	52	21	14	13	3	1	1,71
Pomorskie	40	24	6	8	1	1	1,88
Śląskie	267	118	74	66	7	2	1,58
Świętokrzyskie	50	26	14	8	2	—	1,50
Warmińsko-mazurskie	51	28	8	13	2	—	1,74
Wielkopolskie	122	58	35	22	3	4	1,64
Zachodniopomorskie	35	19	7	6	3	—	1,75

a Poniżej 18 lat. b Uwzględniono tylko małżeństwa z małoletnimi dziećmi. c Patrz uwagi do działu, pkt 3.

a Under 18 years. b Include couples with underage children only. c See notes to part, item 3.

TABL. 28 (52). **SEPARACJE ORZECZONE W 2018 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW**
SEPARATIONS BY AGE OF SPOUSES IN 2018

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							55 lat i więcej 55 and more
		24 lata i mniej under 25	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	

W MOMENCIE ZAWARCIA MAŁŻEŃSTWA
AT THE MOMENT OF CONTRACTING MARRIAGE

OGÓŁEM TOTAL	1254	734	309	90	57	29	16	7	12
24 lata i mniej Under 25	509	460	45	3	—	1	—	—	—
25—29	443	238	173	25	7	—	—	—	—
30—34	155	32	70	37	13	2	—	1	—
35—39	51	3	15	12	15	5	1	—	—
40—44	42	1	5	9	16	8	2	—	1
45—49	18	—	—	2	5	6	4	1	—
50—54	16	—	—	—	1	6	6	3	—
55 lat i więcej 55 and more	20	—	1	2	—	1	3	2	11

W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA O SEPARACJĘ
AT THE MOMENT OF FILLING PETITION FOR SEPARATION

OGÓŁEM TOTAL	1254	20	85	166	207	186	149	137	304
24 lata i mniej Under 25	11	9	2	—	—	—	—	—	—
25—29	51	9	31	10	1	—	—	—	—
30—34	146	2	37	88	16	2	—	1	—
35—39	177	—	12	52	88	20	4	1	—
40—44	197	—	3	13	74	88	14	5	—
45—49	159	—	—	1	21	61	66	7	3
50—54	146	—	—	2	3	12	53	65	11
55 lat i więcej 55 and more	367	—	—	—	4	3	12	58	290

TABL. 29 (53). **DZIECI^a POZOSTAJĄCE Z MAŁŻEŃSTW SEPAROWANYCH W 2018 R. WEDŁUG WIEKU ORAZ WOJEWÓDZTW**
CHILDREN^a OF SEPARATED COUPLES BY AGE AND VOIVODSHIP IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Dzieci w wieku Children at age			
		0—2 lata	3—6	7—15	16—17 lat
POLSKA POLAND	1015	157	240	547	71
miasta urban areas	659	104	154	358	43
wieś rural areas	352	52	86	186	28
zagranica abroad	4	1	—	3	—
Dolnośląskie	35	6	4	20	5
Kujawsko-pomorskie	52	6	18	26	2
Lubelskie	44	11	15	17	1
Lubuskie	4	1	1	2	—
Łódzkie	58	8	15	33	2
Małopolskie	93	12	18	54	9
Mazowieckie	83	5	19	51	8
Opolskie	19	1	5	9	4
Podkarpackie	96	18	20	51	7
Podlaskie	53	8	14	28	3
Pomorskie	30	7	9	13	1
Śląskie	235	43	61	118	13
Świętokrzyskie	36	2	6	24	4
Warmińsko-mazurskie	40	9	9	18	4
Wielkopolskie	105	12	22	65	6
Zachodniopomorskie	28	7	4	15	2

a Poniżej 18 lat.

a Under 18 years.

TABL. 30 (54). **SEPARACJE ORZECZONE W 2018 R. WEDŁUG OKRESU TRWANIA MAŁŻEŃSTWA ORAZ PRZYCZYNY ROZKŁADU POŻYCIA MAŁŻEŃSKIEGO**
SEPARATIONS BY DURATION OF MARRIAGE AND CAUSE OF MARRIAGE DISSOLUTION IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Okres trwania małżeństwa ^a Duration of marriage ^a							
		poniżej 2 lat under 2	2—4	5—9	10—14	15—19	20—24	25—29	30 lat i więcej 30 and more
OGÓŁEM TOTAL	1254^b	69	118	185	172	136	139	128	307
Miasta Urban areas	865	46	93	133	113	93	92	80	215
Wieś Rural areas	383	23	25	51	58	42	47	47	90
NIEDOCHOWANIE WIERNOŚCI MAŁŻEŃSKIEJ INFIDELITY									
Wyłącznie Only	42	2	3	7	7	8	5	2	8
Z innymi przyczynami With other causes	110	4	8	14	16	15	15	9	29
NADUŻYWANIE ALKOHOLU ALCOHOL ABUSE									
Wyłącznie Only	92	3	6	14	15	10	13	11	20
Z innymi przyczynami With other causes	258	12	22	30	39	37	30	29	59
NAGANNY STOSUNEK DO CZŁONKÓW RODZINY OBJECTIONABLE RELATION TOWARDS FAMILY									
Wyłącznie Only	13	—	1	3	2	—	—	2	5
Z innymi przyczynami With other causes	49	3	4	8	7	6	1	8	12
TRUDNOŚCI MIESZKANIOWE HOUSING PROBLEMS									
Wyłącznie Only	1	—	—	—	—	—	1	—	—
Z innymi przyczynami With other causes	26	2	1	5	5	1	3	1	8
NIEPOROZUMIENIA NA TLE FINANSOWYM FINANCIAL MISUNDERSTANDINGS									
Wyłącznie Only	25	3	2	2	2	1	5	1	9
Z innymi przyczynami With other causes	101	9	10	22	19	6	7	8	20
NIEZGODNOŚĆ CHARAKTERÓW DISCREPANCY OF CHARACTERS									
Wyłącznie Only	277	13	36	38	25	27	32	28	78
Z innymi przyczynami With other causes	179	13	16	32	23	16	18	19	42
DŁUŻSZA NIEOBECNOŚĆ LONG ABSENCE									
Wyłącznie Only	27	2	2	3	2	4	3	5	6
Z innymi przyczynami With other causes	6	—	1	2	1	1	—	1	—
POZOSTAŁE OTHERS									
Razem Total	48	3	6	5	9	4	6	4	11

a Okres od zawarcia małżeństwa do wniesienia powództwa o separację. b Patrz uwagi do działu, pkt 3.

a Period from the moment when marriage was contracted to filing petition for a separation. b See notes to part, item 3.

Rozwody Divorces

TABL. 31 (55). **ROZWODY**
DIVORCES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	1980	1990	2000	2010	2017	2018
OGÓŁEM^a TOTAL^a	39833	42436	42770	61300	65257	62843
Miasta Urban areas	33868	34299	36040	47394	46840	45153
Wieś Rural areas	5862	7287	6654	13423	17472	16654
Zagranica Abroad	x	x	76	483	945	1036
Na 10 tys. ludności Per 10 thousand population	11,2	11,1	11,1	15,9	17,0	16,4
Miasta Urban areas	16,3	14,7	15,2	20,2	20,3	19,6
Wieś Rural areas	4,0	4,8	4,5	8,9	11,4	10,9
Na 10 tys. ludności w wieku 20 lat i więcej Per 10 thousand population at the age of 20 and more	16,5	16,5	15,4	20,3	21,2	20,5
Miasta Urban areas	23,4	21,6	20,5	25,2	24,9	24,1
Wieś Rural areas	6,1	7,4	6,5	11,8	14,7	13,9
Na 1000 nowo zawartych małżeństw Per 1000 contracted marriages	129,6	166,2	202,6	268,5	338,9	326,6
Miasta Urban areas	180,8	243,3	281,2	345,4	409,7	393,2
Wieś Rural areas	48,8	63,7	80,2	147,3	223,3	214,6

a Patrz uwagi do działu, pkt 3.

a See notes to part, item 3.

TABL. 32 (56). **ROZWODY W 2018 R. WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA MAŁŻONKÓW**
DIVORCES BY EDUCATION LEVEL OF SPOUSES IN 2018

POZIOM WYKSZTAŁCENIA MĘŻA EDUCATION LEVEL OF HUSBAND	Ogółem Total	Poziom wykształcenia żony Education level of wife							
		wyższe higher	poli- cealne post- second- ary	średnie second- ary	zasad- nicze zawo- dowe basic vocati- onal	gimna- zjalne lower second- ary	podsta- wowe primary	niepełne podsta- wowe incom- plete primary	nie- ustalone un- known
OGÓŁEM TOTAL	62843	21133	616	24434	12385	375	3546	56	298
Wyższe Higher	13587	10935	112	2176	281	3	47	1	32
Policealne Post-secondary	316	115	56	124	17	1	2	—	1
Średnie Secondary	22317	7055	231	12254	2145	84	460	12	76
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	21203	2528	173	8064	8396	150	1737	26	129
Gimnazjalne Lower secondary	255	16	2	110	50	61	15	—	1
Podstawowe Primary	4286	315	28	1340	1305	58	1207	7	26
Niepełne podstawowe Incomplete primary	79	7	—	28	25	1	9	9	—
Nieustalone Unknown	800	162	14	338	166	17	69	1	33

TABL. 33 (57). ROZWODY WEDŁUG WOJEWÓDZTW
DIVORCES BY VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	W liczbach bezwzględnych In absolute figures					Na 10 tys. ludności Per 10 thousand population				
	1990	2000	2010	2017	2018	1990	2000	2010	2017	2018
P O L S K A^a P O L A N D^a	42436	42770	61300	65257	62843	11,1	11,1	15,9	17,0	16,4
Dolnośląskie	4519	4888	5797	5946	5600	15,3	16,5	19,9	20,5	19,3
Kujawsko-pomorskie	1984	2460	4000	3877	3261	9,6	11,7	19,1	18,6	15,7
Lubelskie	1755	1712	2483	3347	3119	7,9	7,6	11,4	15,7	14,7
Lubuskie	1477	1537	1937	1843	1628	14,8	15,0	18,9	18,1	16,0
Łódzkie	3691	3331	4267	4420	3605	13,6	12,6	16,8	17,8	14,6
Małopolskie	2749	2413	3621	4330	4387	8,8	7,5	10,9	12,8	12,9
Mazowieckie	5032	5727	8314	9040	9489	10,0	11,3	15,8	16,8	17,6
Opolskie	1205	1257	1516	1592	1510	11,1	11,6	14,9	16,1	15,3
Podkarpackie	1288	1495	2087	2467	2477	6,3	7,0	9,8	11,6	11,6
Podlaskie	1175	1397	1937	1812	1746	9,7	11,4	16,1	15,3	14,8
Pomorskie	2385	3014	3661	3734	3559	11,3	13,8	16,1	16,1	15,3
Śląskie	5670	5020	8522	8014	8152	11,7	10,4	18,4	17,6	18,0
Świętokrzyskie	1211	707	1536	1788	1725	9,0	5,3	12,0	14,3	13,9
Warmińsko-mazurskie	1950	1847	2899	2820	2494	13,7	12,5	19,9	19,7	17,4
Wielkopolskie	2781	3526	4926	5933	5787	8,5	10,5	14,3	17,0	16,6
Zachodniopomorskie	2714	2363	3314	3349	3268	16,1	13,7	19,2	19,6	19,2
Miasta Urban areas	34299	36040	47394	46840	45153	14,7	15,2	20,2	20,3	19,6
Dolnośląskie	3812	4220	4782	4726	4408	18,2	19,9	23,4	23,6	22,1
Kujawsko-pomorskie	1607	2066	2916	2630	2255	12,8	15,9	22,9	21,3	18,3
Lubelskie	1183	1284	1646	2047	1882	12,2	12,4	16,2	20,7	19,1
Lubuskie	1184	1251	1493	1332	1252	18,6	18,9	23,0	20,2	19,0
Łódzkie	3218	2893	3492	3296	2681	18,6	16,9	21,4	21,2	17,3
Małopolskie	2254	1926	2519	2808	2929	14,3	12,0	15,3	17,1	17,9
Mazowieckie	4235	5102	6754	7128	7537	13,4	15,8	20,0	20,6	21,7
Opolskie	955	985	1047	1025	1031	17,2	17,4	19,6	19,6	19,6
Podkarpackie	917	1085	1343	1390	1460	11,3	12,4	15,2	15,9	16,7
Podlaskie	929	1140	1535	1413	1339	14,3	16,1	21,2	19,6	18,6
Pomorskie	2033	2621	3016	2804	2591	14,1	17,6	20,1	18,9	17,5
Śląskie	5231	4602	7421	6758	6785	13,4	12,0	20,5	19,3	19,5
Świętokrzyskie	864	518	1017	1096	997	14,8	8,5	17,5	19,6	17,8
Warmińsko-mazurskie	1460	1457	2171	2017	1749	17,8	16,6	25,1	23,8	20,7
Wielkopolskie	2181	2828	3555	3849	3779	11,8	14,7	18,4	20,2	19,9
Zachodniopomorskie	2236	2062	2687	2521	2478	19,3	17,2	22,6	21,5	21,2
Wieś Rural areas	7287	6654	13423	17472	16654	4,8	4,5	8,9	11,4	10,9
Dolnośląskie	707	668	1015	1220	1192	8,2	7,9	11,6	13,5	13,1
Kujawsko-pomorskie	377	394	1084	1247	1006	4,7	4,9	13,1	14,7	11,9
Lubelskie	572	428	837	1300	1237	4,5	3,6	7,2	11,4	10,9
Lubuskie	293	286	444	511	376	8,1	7,9	11,9	14,3	10,6
Łódzkie	473	438	775	1124	924	4,8	4,7	8,5	12,2	10,0
Małopolskie	495	487	1102	1522	1458	3,2	3,0	6,5	8,7	8,3
Mazowieckie	797	625	1560	1912	1952	4,3	3,4	8,3	10,0	10,2
Opolskie	250	272	469	567	479	4,7	5,3	9,7	12,1	10,4
Podkarpackie	371	410	744	1077	1017	3,0	3,2	6,0	8,6	8,1
Podlaskie	246	257	402	399	407	4,4	5,0	8,4	8,6	8,8
Pomorskie	352	393	645	930	968	5,4	5,6	8,4	11,2	11,5
Śląskie	439	418	1101	1256	1367	4,6	4,2	10,8	12,0	13,0
Świętokrzyskie	347	189	519	692	728	4,6	2,6	7,4	10,0	10,6
Warmińsko-mazurskie	490	390	728	803	745	8,1	6,6	12,4	13,7	12,7
Wielkopolskie	600	698	1371	2084	2008	4,3	4,9	9,1	13,2	12,6
Zachodniopomorskie	478	301	627	828	790	9,1	5,7	11,7	15,5	14,8

a Patrz uwagi do działu, pkt 3.

a See notes to part, item 3.

TABL. 34 (58). **ROZWODY ORZECZONE PRAWOMOCNIE W 2018 R. W POLSCE**
WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA OSOBY WNOSZĄCEJ POWÓDZTWO O ROZWÓD
 DIVORCES BY PLACE OF RESIDENCE OF PERSON FILING PETITION
 FOR A DIVORCE IN 2018

A. W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
 IN ABSOLUTE FIGURES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total			Z powództwa męża Petition by husband			Z powództwa żony Petition by wife		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
P O L S K A P O L A N D	62843	45153	16654	21062	15251	5385	41781	29902	11269
Dolnośląskie	5600	4408	1192	1903	1507	396	3697	2901	796
Kujawsko-pomorskie	3261	2255	1006	1052	738	314	2209	1517	692
Lubelskie	3119	1882	1237	989	606	383	2130	1276	854
Lubuskie	1628	1252	376	550	422	128	1078	830	248
Łódzkie	3605	2681	924	1138	838	300	2467	1843	624
Małopolskie	4387	2929	1458	1429	970	459	2958	1959	999
Mazowieckie	9489	7537	1952	3264	2601	663	6225	4936	1289
Opolskie	1510	1031	479	517	355	162	993	676	317
Podkarpackie	2477	1460	1017	800	499	301	1677	961	716
Podlaskie	1746	1339	407	526	408	118	1220	931	289
Pomorskie	3559	2591	968	1230	910	320	2329	1681	648
Śląskie	8152	6785	1367	2845	2393	452	5307	4392	915
Świętokrzyskie	1725	997	728	546	332	214	1179	665	514
Warmińsko-mazurskie	2494	1749	745	821	589	232	1673	1160	513
Wielkopolskie	5787	3779	2008	1973	1282	691	3814	2497	1317
Zachodniopomorskie	3268	2478	790	1053	801	252	2215	1677	538
Zagranica Abroad	1036	x	x	426	x	x	610	x	x

B. WSPÓŁCZYNNIKI
 RATES

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Na 1000 ludności Per 1000 population			Na 1000 ludności w wieku 20 lat i więcej Per 1000 population at the age of 20 and more			Na 1000 nowo zawartych małżeństw Per 1000 contracted marriages		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
P O L S K A P O L A N D	1,6	2,0	1,1	2,0	2,4	1,4	326,6	393,2	214,6
Dolnośląskie	1,9	2,2	1,3	2,4	2,7	1,7	396,0	448,0	277,2
Kujawsko-pomorskie	1,6	1,8	1,2	2,0	2,2	1,5	314,6	371,1	234,7
Lubelskie	1,5	1,9	1,1	1,8	2,3	1,4	296,8	388,2	218,5
Lubuskie	1,6	1,9	1,1	2,0	2,4	1,3	329,9	384,6	223,8
Łódzkie	1,5	1,7	1,0	1,8	2,1	1,3	312,0	378,6	206,5
Małopolskie	1,3	1,8	0,8	1,6	2,2	1,1	237,8	335,0	150,2
Mazowieckie	1,8	2,2	1,0	2,2	2,7	1,3	348,6	430,1	201,3
Opolskie	1,5	2,0	1,0	1,9	2,4	1,3	320,6	415,9	214,7
Podkarpackie	1,2	1,7	0,8	1,5	2,1	1,0	227,8	338,4	155,0
Podlaskie	1,5	1,9	0,9	1,8	2,3	1,1	293,1	375,1	170,6
Pomorskie	1,5	1,7	1,1	2,0	2,2	1,5	285,3	330,0	209,4
Śląskie	1,8	1,9	1,3	2,2	2,4	1,6	366,5	396,5	266,4
Świętokrzyskie	1,4	1,8	1,1	1,7	2,1	1,3	292,3	399,4	213,7
Warmińsko-mazurskie	1,7	2,1	1,3	2,2	2,6	1,6	372,5	455,2	261,0
Wielkopolskie	1,7	2,0	1,3	2,1	2,5	1,7	318,5	377,6	246,0
Zachodniopomorskie	1,9	2,1	1,5	2,4	2,6	1,9	396,2	427,0	323,0

TABL. 35 (59). **ROZWODY W MIASTACH LICZĄCYCH W 2018 R. 100 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW**
 DIVORCES IN TOWNS WITH 100 THOUSAND INHABITANTS AND OVER IN 2018

MIASTA TOWNS	1990	2000	2010	2017	2018	1990	2000	2010	2017	2018
	w liczbach bezwzględnych in absolute figures					na 10 tys. ludności per 10 thousand population				
OGÓŁEM^a TOTAL^a	19211	20318	22917	21657	20531	16,7	18,0	21,0	20,0	19,2
M.st. Warszawa Capital City	2189	3215	3391	3494	3594	13,4	20,1	20,0	24,5	20,3
Białystok	467	566	707	631	553	17,7	20,1	24,1	26,3	18,6
Bielsko-Biała	297	316	378	406	403	17,3	17,7	21,6	29,1	23,5
Bydgoszcz	485	654	904	775	646	12,9	17,2	24,8	26,6	18,4
Bytom	289	226	372	341	299	12,8	11,1	20,9	24,5	17,8
Chorzów	207	155	218	245	247	15,9	12,8	19,5	27,7	22,7
Częstochowa	364	409	575	415	448	14,2	16,1	24,2	22,2	20,1
Dąbrowa Górnicza	255	123	241	250	285	20,5	9,4	19,1	24,8	23,6
Elbląg	247	295	306	291	238	19,6	22,6	24,4	29,5	19,7
Gdańsk	540	896	1007	948	760	12,0	19,9	21,9	25,1	16,4
Gdynia	494	487	532	424	432	19,8	19,3	21,3	20,9	17,6
Gliwice	343	175	406	295	342	16,5	8,5	21,6	19,7	18,9
Gorzów Wielkopolski	233	279	335	250	233	19,2	22,2	26,9	24,9	18,8
Kalisz	195	200	234	202	182	18,3	18,5	22,1	24,4	18,0
Katowice	349	504	626	594	527	9,9	14,9	20,1	23,9	17,8
Kielce	464	193	355	357	351	22,1	9,2	17,5	21,9	17,9
Koszalin	222	205	229	206	235	20,7	18,7	20,9	23,2	21,8
Kraków	1451	1105	1165	1315	1367	20,3	15,5	15,4	20,9	17,8
Lublin	487	533	573	205	701	14,4	15,4	16,4	34,3	20,6
Łódź	1952	1517	1633	1348	1095	23,2	19,2	22,3	23,2	15,9
Olsztyn	362	403	469	412	367	23,6	24,2	26,7	29,4	21,2
Opole	312	302	246	252	250	25,2	24,2	20,1	23,7	19,5
Płock	156	245	318	292	301	13,0	18,9	25,5	29,8	25,0
Poznań	942	1052	1001	939	1007	16,5	18,8	18,0	21,2	18,7
Radom	324	325	431	401	379	14,2	14,0	19,4	23,1	17,7
Ruda Śląska	119	161	290	260	246	7,2	10,4	20,2	23,3	17,8
Rybnik	142	209	309	268	280	10,1	14,5	21,9	24,1	20,2
Rzeszów	252	257	262	274	297	17,2	16,5	14,7	18,2	15,6
Sosnowiec	554	397	457	472	398	22,1	16,4	21,0	27,4	19,6
Szczecin	925	814	1023	918	873	23,0	20,1	24,9	27,5	21,7
Tarnów	124	171	225	206	142	10,3	14,1	19,7	22,8	24,7
Toruń	243	400	535	451	195	12,5	19,9	26,0	27,4	17,8
Tychy	201	191	265	257	409	10,7	14,5	20,5	24,7	20,2
Wałbrzych	327	324	278	241	243	23,0	24,4	22,9	25,2	19,0
Włocławek	234	288	306	216	168	19,2	23,3	26,1	23,5	15,1
Wrocław	1227	1412	1423	1522	1427	19,7	22,7	22,6	28,9	22,3
Zabrze	125	198	370	257	325	6,2	9,9	20,4	17,8	18,7
Zielona Góra	257	261	276	307	286	23,0	22,5	23,2	27,3	20,4

a Dla wszystkich lat wiersz „Ogółem” uwzględni wyłącznie dane dla tych miast, które w danym roku liczyły 100 tys. i więcej ludności.

a Row "Total" includes data for all towns with 100 thousand inhabitants and over in each year.

TABL. 36 (60). **ROZWODY W 2018 R. WEDŁUG OKRESU OD WNIESIENIA POWÓDZTWA DO PRAWOMOCNEGO ORZECZENIA ROZWODU, STRONY WNOSZĄCEJ POWÓDZTWO ORAZ ORZECZENIA O WINIE**

DIVORCES BY DURATION FROM THE MOMENT OF FILING PETITION TO THE DIVORCE ADJUDICATION, PERSON FILING PETITION AND GUILT OF SPOUSES IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Okres od wniesienia powództwa do prawomocnego wyroku Duration from the moment of filing petition and of divorce confirmation					
		1 miesiąc 1 month	2—3	4—6	7—11 miesiący 7—11 months	1 rok 1 year	2 lata i więcej 2 and more
OGÓŁEM^a TOTAL^a	62843	7749	17758	12599	15347	7224	2166
Z winy męża Guilt of husband	9110	491	1481	1537	2938	1981	682
Z winy żony Guilt of wife	2076	144	382	343	616	436	155
Z winy obu stron Guilt of both persons	2947	76	227	272	810	1025	537
Bez orzeczenia o winie Without guilt	48710	7038	15668	10447	10983	3782	792
Z powództwa męża Petition by husband	21062	2716	5999	4099	4871	2506	871
Z winy męża Guilt of husband	2083	125	286	260	613	548	251
Z winy żony Guilt of wife	1300	88	249	231	375	266	91
Z winy obu stron Guilt of both persons	1212	30	73	105	332	428	244
Bez orzeczenia o winie Without guilt	16467	2473	5391	3503	3551	1264	285
Z powództwa żony Petition by wife	41781	5033	11759	8500	10476	4718	1295
Z winy męża Guilt of husband	7027	366	1195	1277	2325	1433	431
Z winy żony Guilt of wife	776	56	133	112	241	170	64
Z winy obu stron Guilt of both persons	1735	46	154	167	478	597	293
Bez orzeczenia o winie Without guilt	32243	4565	10277	6944	7432	2518	507
MIASTA URBAN AREAS	45153	5566	12788	9073	10895	5232	1599
Z winy męża Guilt of husband	6336	341	1001	1040	1997	1439	518
Z winy żony Guilt of wife	1427	94	271	228	423	313	98
Z winy obu stron Guilt of both persons	2088	55	166	188	564	718	397
Bez orzeczenia o winie Without guilt	35302	5076	11350	7617	7911	2762	586
Z powództwa męża Petition by husband	15251	1939	4332	2982	3532	1833	633
Z winy męża Guilt of husband	1539	91	216	188	441	406	197
Z winy żony Guilt of wife	887	57	178	150	259	185	58
Z winy obu stron Guilt of both persons	852	24	57	71	233	294	173
Bez orzeczenia o winie Without guilt	11973	1767	3881	2573	2599	948	205
Z powództwa żony Petition by wife	29902	3627	8456	6091	7363	3399	966
Z winy męża Guilt of husband	4797	250	785	852	1556	1033	321
Z winy żony Guilt of wife	540	37	93	78	164	128	40
Z winy obu stron Guilt of both persons	1236	31	109	117	331	424	224
Bez orzeczenia o winie Without guilt	23329	3309	7469	5044	5312	1814	381
WIEŚ RURAL AREAS.....	16654	2130	4735	3274	4113	1874	528
Z winy męża Guilt of husband	2716	148	475	488	921	526	158
Z winy żony Guilt of wife	621	48	105	111	186	117	54
Z winy obu stron Guilt of both persons	824	21	58	81	236	291	137
Bez orzeczenia o winie Without guilt	12493	1913	4097	2594	2770	940	179
Z powództwa męża Petition by husband	5385	758	1563	1018	1197	631	218
Z winy męża Guilt of husband	530	33	69	71	166	139	52
Z winy żony Guilt of wife	397	29	66	80	113	78	31
Z winy obu stron Guilt of both persons	336	6	13	32	92	125	68
Bez orzeczenia o winie Without guilt	4122	690	1415	835	826	289	67
Z powództwa żony Petition by wife	11269	1372	3172	2256	2916	1243	310
Z winy męża Guilt of husband	2186	115	406	417	755	387	106
Z winy żony Guilt of wife	224	19	39	31	73	39	23
Z winy obu stron Guilt of both persons	488	15	45	49	144	166	69
Bez orzeczenia o winie Without guilt	8371	1223	2682	1759	1944	651	112

a Włączono 1036 rozwodów, w których obie strony miały miejsce zamieszkania za granicą.

a Including 1036 divorces, if the persons filling petition for a divorce live abroad.

TABL. 37 (61). **ROZWODY W 2018 R. WEDŁUG OKRESU TRWANIA MAŁŻEŃSTWA
ORAZ WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE ZAWIERANIA MAŁŻEŃSTWA**
DIVORCES BY DURATION OF MARRIAGE AND AGE OF SPOUSES
AT THE MOMENT OF CONTRACTING THE MARRIAGE IN 2018

WIEK MAŁŻONKÓW AGE OF SPOUSES	Ogółem Total	Okres trwania małżeństwa ^a Duration of marriage ^a						
		0—4 lata	5—9	10—14	15—19	20—24	25—29	30 lat i więcej 30 and more
Mężczyźni	62843	11042	14971	10659	8589	6749	4960	5873
Males								
19 lat i mniej	1797	102	159	198	314	307	359	358
Under 20								
18	486	22	30	52	78	85	123	96
19	1311	80	129	146	236	222	236	262
20—24	23859	2064	3595	3521	4085	3919	2908	3767
w tym 20 lat	2124	150	269	343	389	319	278	376
of which 20								
25—29	22453	4265	6278	4471	2921	1826	1258	1434
30—34	8448	2355	2958	1475	728	403	295	234
35—39	3085	1058	1001	475	252	155	90	54
40—49	2142	753	643	346	227	112	40	21
50—59	786	295	258	147	50	22	9	5
60 lat i więcej	273	150	79	26	12	5	1	—
60 and more								
Kobiety	62843	11042	14971	10659	8589	6749	4960	5873
Females								
19 lat i mniej	9054	655	1102	1109	1467	1701	1446	1574
Under 20								
16	279	19	24	18	42	51	60	65
17	745	48	63	69	112	140	155	158
18	3211	247	378	380	518	604	502	582
19	4819	341	637	642	795	906	729	769
20—24	29222	3689	5750	4960	4806	3855	2757	3405
w tym 20 lat	5908	463	899	848	981	1050	777	890
of which 20								
25—29	15900	3662	5216	3240	1700	855	516	711
30—34	4998	1596	1771	818	339	171	165	138
35—39	1798	667	581	266	129	79	46	30
40—49	1299	494	371	192	118	82	27	15
50—59	443	195	149	65	25	6	3	—
60 lat i więcej	129	84	31	9	5	—	—	—
60 and more								

a Okres od zawarcia małżeństwa do wniesienia powództwa.

a Period from the moment when marriage was contracted to filing petition for a divorce.

TABL. 38 (62). **ROZWODY W 2018 R. WEDŁUG RÓŻNICY WIEKU MIĘDZY MAŁŻONKAMI
ORAZ PRZYCZYNY ROZKŁADU POŻYCIA MAŁŻEŃSKIEGO**
DIVORCES BY DIFFERENCE OF AGE BETWEEN THE SPOUSES
AND CAUSES OF DISSOLUTION IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Małżon- kowie w rów- nym wieku Spous- es at the same age	Mąż starszy od żony Husband older than wife				Żona starsza od męża Wife older than husband			
			1—2 lata	3—5	6—10	11 lat i więcej 11 and more	1—2 lata	3—5	6—10	11 lat i więcej 11 and more
OGÓŁEM TOTAL	62843	7403	16295	16516	8820	2586	6831	2986	1109	297
NIEDOCHOWANIE WIERNOŚCI MAŁŻEŃSKIEJ INFIDELITY										
Wyłącznie Only	3581	468	947	936	401	98	461	189	61	20
Z innymi przyczynami With other causes	10220	1302	2640	2572	1294	400	1227	522	201	62
NADUŻYWANIE ALKOHOLU ALCOHOL ABUSE										
Wyłącznie Only	1882	194	476	553	305	66	163	92	22	11
Z innymi przyczynami With other causes	7845	755	1971	2148	1333	333	779	375	125	26
NAGANNY STOSUNEK DO CZŁONKÓW RODZINY OBJECTIONABLE RELATION TOWARDS FAMILY										
Wyłącznie Only	528	51	126	139	95	32	53	21	7	4
Z innymi przyczynami With other causes	2926	315	726	792	440	147	295	143	52	16
TRUDNOŚCI MIESZKANIOWE HOUSING PROBLEMS										
Wyłącznie Only	50	4	14	12	8	1	7	3	1	—
Z innymi przyczynami With other causes	1095	138	280	273	165	38	138	43	18	2
NIEPOROZUMIENIA NA TLE FINANSOWYM FINANCIAL MISUNDERSTANDINGS										
Wyłącznie Only	427	53	96	109	73	18	44	21	7	6
Z innymi przyczynami With other causes	4244	501	1119	1070	632	189	436	218	61	18
NIEZGODNOŚĆ CHARAKTERÓW DISCREPANCY OF CHARACTERS										
Wyłącznie Only	15563	1894	4149	4115	2108	615	1677	683	264	58
Z innymi przyczynami With other causes	11526	1397	3009	3016	1556	504	1236	533	225	50
NIEDOBÓR SEKSUALNY SEXUAL DEFICIENCY										
Wyłącznie Only	93	9	28	19	15	8	7	5	2	—
Z innymi przyczynami With other causes	89	16	20	16	14	4	12	5	2	—
DŁUŻSZA NIEOBECNOŚĆ LONG ABSENCE										
Wyłącznie Only	731	79	188	207	90	41	72	29	23	2
Z innymi przyczynami With other causes	382	36	99	108	52	14	37	20	12	4
RÓŻNICE ŚWIATOPOGLĄDOWE PHILOSOPHY OF LIFE										
Wyłącznie Only	194	17	56	56	18	9	16	16	5	1
Z innymi przyczynami With other causes	96	13	28	18	12	3	16	4	1	1
POZOSTAŁE OTHERS										
Razem Total	1371	161	323	357	209	66	155	64	20	16

TABL. 39 (63). **ROZWODY W 2018 R. WEDŁUG PRZYCZYŃ ROZKŁADU POŻYCIA MAŁŻEŃSKIEGO ORAZ WINY STRON**

DIVORCES BY CAUSES OF MARRIAGE'S DISSOLUTION AND GUILT OF SPOUSES IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Orzeczenie o winie Guilt of spouses			
		męża of husband	żony of wife	obu stron of husband and wife	bez orze- czenia o winie without guilt
OGÓŁEM TOTAL	62843	9110	2076	2947	48710
NIEDOCHOWANIE WIERNOŚCI MAŁŻEŃSKIEJ INFIDELITY					
Wyłącznie Only	3581	1251	620	79	1631
Z innymi przyczynami With other causes	10220	2478	898	1134	5710
NADUŻYWANIE ALKOHOLU ALCOHOL ABUSE					
Wyłącznie Only	1882	660	68	36	1118
Z innymi przyczynami With other causes	7845	2783	132	399	4531
NAGANNY STOSUNEK DO CZŁONKÓW RODZINY OBJECTIONABLE RELATION TOWARDS FAMILY					
Wyłącznie Only	528	225	18	32	253
Z innymi przyczynami With other causes	2926	539	52	311	2024
TRUDNOŚCI MIESZKANIOWE HOUSING PROBLEMS					
Wyłącznie Only	50	5	1	2	42
Z innymi przyczynami With other causes	1095	36	13	52	994
NIEPOROZUMIENIA NA TLE FINANSOWYM FINANCIAL MISUNDERSTANDINGS					
Wyłącznie Only	427	55	13	23	336
Z innymi przyczynami With other causes	4244	235	51	192	3766
NIEZGODNOŚĆ CHARAKTERÓW DISCREPANCY OF CHARACTERS					
Wyłącznie Only	15563	327	66	305	14865
Z innymi przyczynami With other causes	11526	284	84	294	10864
NIEDOBÓR SEKSUALNY SEXUAL DEFFICIENCY					
Wyłącznie Only	93	8	—	6	79
Z innymi przyczynami With other causes	89	7	2	3	77
DŁUŻSZA NIEOBECNOŚĆ LONG ABSENCE					
Wyłącznie Only	731	33	11	8	679
Z innymi przyczynami With other causes	382	21	7	12	342
RÓŻNICE ŚWIATOPOGLĄDOWE PHILOSOPHY OF LIFE					
Wyłącznie Only	194	7	1	2	184
Z innymi przyczynami With other causes	96	2	—	5	89
POZOSTAŁE OTHERS					
Razem Total	1371	154	39	52	1126

TABL. 40 (64). **ROZWODY W 2018 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE ZAWARCIA MAŁŻENSTWA**

DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF CONTRACTING THE MARRIAGE IN 2018

MĘZCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age										
		19 lat i mniej under 20				20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej 60 and more
		razem total	17 lat i mniej under 18	18	19							
OGÓŁEM^a TOTAL^a	62843	9054	1024	3211	4819	29222	15900	4998	1798	1299	443	129
19 lat i mniej Under 20	1797	1205	278	450	477	560	25	5	1	1	—	—
18	486	347	120	126	101	130	7	—	1	1	—	—
19	1311	858	158	324	376	430	18	5	—	—	—	—
20—24	23859	5884	597	2071	3216	15409	2259	251	34	18	3	1
w tym 20 lat of which 20	2124	1014	161	383	470	1042	59	8	1	—	—	—
25—29	22453	1645	126	570	949	10660	8719	1184	188	51	5	1
30—34	8448	236	17	85	134	2065	3622	2023	393	106	3	—
35—39	3085	62	5	26	31	381	904	962	578	187	8	3
40—49	2142	17	1	8	8	126	323	497	503	591	81	4
50—59	786	1	—	1	—	17	48	73	91	298	234	24
60 lat i więcej 60 and more	273	4	—	—	4	4	0	3	10	47	109	96
Miasta Urban areas	45153	5693	633	1970	3090	20425	12313	3880	1387	996	348	111
19 lat i mniej Under 20	1201	805	192	294	319	373	17	4	1	1	—	—
18	341	243	87	86	70	91	5	—	1	1	—	—
19	860	562	105	208	249	282	12	4	—	—	—	—
20—24	16355	3684	358	1250	2076	10751	1675	197	30	14	3	1
w tym 20 lat of which 20	1452	671	105	244	322	730	43	7	1	—	—	—
25—29	16435	1007	69	357	581	7470	6844	920	147	41	5	1
30—34	6334	141	11	46	84	1448	2796	1571	294	82	2	—
35—39	2360	41	2	16	23	278	703	732	454	142	7	3
40—49	1640	11	1	6	4	90	241	395	388	450	62	3
50—59	617	1	—	1	—	11	37	59	69	232	186	22
60 lat i więcej 60 and more	211	3	—	—	3	4	0	2	4	34	83	81
Wieś Rural areas	16654	3224	380	1192	1652	8321	3309	1018	387	285	93	17
19 lat i mniej Under 20	569	379	85	150	144	182	7	1	—	—	—	—
18	138	97	33	38	26	39	2	—	—	—	—	—
19	431	282	52	112	118	143	5	1	—	—	—	—
20—24	7127	2108	231	784	1093	4416	547	49	4	3	—	—
w tym 20 lat of which 20	634	329	54	131	144	289	16	—	—	—	—	—
25—29	5637	619	55	208	356	3000	1728	243	38	9	—	—
30—34	1967	91	6	38	47	585	756	412	98	24	1	—
35—39	662	21	3	10	8	98	183	205	111	43	1	—
40—49	467	5	—	2	3	34	77	94	110	128	18	1
50—59	165	—	—	—	—	6	11	13	21	65	47	2
60 lat i więcej 60 and more	60	1	—	—	1	—	—	1	5	13	26	14

a Patrz notka do tabl. 36 (60).

a See note to the table 36 (60).

TABL. 41 (65). **ROZWOODY W 2018 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA**

DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILING PETITION FOR DIVORCE IN 2018

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age										
		19 lat i mniej under 20				20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej 60 and more
		razem total	17 lat i mniej under 18	18	19							
OGÓŁEM^a TOTAL^a	62843	59	5	14	40	2005	7889	12751	12947	17626	6833	2733
19 lat i mniej Under 20	5	2	—	2	—	1	1	—	1	—	—	—
20—24	636	41	4	10	27	462	110	15	7	—	1	—
w tym 20 lat of which 20	14	7	1	3	3	7	—	—	—	—	—	—
25—29	4743	10	—	1	9	1076	2981	554	81	36	4	1
30—34	11017	3	1	1	1	363	3604	5817	1040	181	8	1
35—39	13111	2	—	—	2	69	937	4832	6037	1194	36	4
40—49	20361	—	—	—	—	29	236	1429	5448	12644	549	26
50—59	8987	—	—	—	—	4	18	84	293	3326	4916	346
60 lat i więcej 60 and more	3983	1	—	—	1	1	2	20	40	245	1319	2355
Miasta Urban areas	45153	35	2	9	24	1240	5308	9092	9439	12777	5085	2177
19 lat i mniej Under 20	2	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—
20—24	373	27	1	8	18	260	68	11	6	—	1	—
w tym 20 lat of which 20	6	5	—	3	2	1	—	—	—	—	—	—
25—29	3188	4	—	1	3	664	2021	399	62	33	4	1
30—34	7769	1	1	—	—	244	2392	4199	776	149	7	1
35—39	9523	2	—	—	2	45	645	3416	4492	889	31	3
40—49	14688	—	—	—	—	22	170	1002	3852	9217	409	16
50—59	6505	—	—	—	—	3	11	51	219	2304	3647	270
60 lat i więcej 60 and more	3105	1	—	—	1	1	1	14	31	185	986	1886
Wieś Rural areas	16654	24	3	5	16	742	2430	3372	3260	4600	1680	546
19 lat i mniej Under 20	3	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—
20—24	260	14	3	2	9	199	42	4	1	—	—	—
w tym 20 lat of which 20	8	2	1	—	1	6	—	—	—	—	—	—
25—29	1454	6	—	—	6	394	894	141	17	2	—	—
30—34	3026	2	—	1	1	118	1146	1495	233	31	1	—
35—39	3317	—	—	—	—	23	278	1306	1421	283	5	1
40—49	5358	—	—	—	—	7	61	388	1511	3245	136	10
50—59	2379	—	—	—	—	1	7	32	68	983	1214	74
60 lat i więcej 60 and more	857	—	—	—	—	—	1	6	9	56	324	461

a Patrz notka do tabl. 36 (60).

a See note to the table 36 (60).

TABL. 42 (66). **ROZWODY W 2018 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE ORZECZENIA ROZWODU**

DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF DIVORCE ADJUDICATION IN 2018

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej 60 and more
OGÓŁEM^a TOTAL^a	62843	31	1584	7122	12267	13125	18542	7151	3021
19 lat i mniej Under 20	2	—	—	1	—	1	—	—	—
20—24	436	23	313	81	16	2	—	1	—
w tym 20 lat of which 20	6	3	3	—	—	—	—	—	—
25—29	4145	4	896	2649	482	82	28	3	1
30—34	10287	3	291	3272	5477	1064	169	10	1
35—39	12931	1	55	876	4741	6008	1213	34	3
40—49	21267	—	22	223	1452	5638	13334	567	31
50—59	9413	—	6	17	82	287	3536	5108	377
60 lat i więcej 60 and more	4362	—	1	3	17	43	262	1428	2608
Miasta Urban areas	45153	18	962	4738	8725	9540	13477	5291	2402
19 lat i mniej Under 20	1	—	—	—	—	1	—	—	—
20—24	259	12	179	54	11	2	—	1	—
w tym 20 lat of which 20	2	1	1	—	—	—	—	—	—
25—29	2747	4	534	1764	359	57	25	3	1
30—34	7215	1	188	2152	3935	789	141	8	1
35—39	9386	1	36	597	3337	4468	918	27	2
40—49	15346	—	19	158	1024	3979	9722	423	21
50—59	6815	—	5	11	49	209	2471	3769	301
60 lat i więcej 60 and more	3384	—	1	2	10	35	200	1060	2076
Wieś Rural areas	16654	13	607	2250	3260	3334	4798	1784	608
19 lat i mniej Under 20	1	—	—	1	—	—	—	—	—
20—24	175	11	133	26	5	—	—	—	—
w tym 20 lat of which 20	4	2	2	—	—	—	—	—	—
25—29	1319	—	349	833	113	22	2	—	—
30—34	2860	2	102	1051	1433	245	25	2	—
35—39	3280	—	19	271	1286	1423	273	7	1
40—49	5574	—	3	61	384	1562	3416	138	10
50—59	2491	—	1	6	32	74	1023	1280	75
60 lat i więcej 60 and more	954	—	—	1	7	8	59	357	522

a Patrz notka do tabl. 36 (60).

a See note to the table 36 (60).

TABL. 43 (67). ROZWODY W 2018 R. WEDŁUG WIEKU KOBIET W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA ORAZ LICZBY MAŁOLETNIICH DZIECI^aDIVORCES BY AGE OF FEMALES AT THE MOMENT OF FILING PETITION FOR DIVORCE AND BY NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Wiek kobiet Females age							
		19 lat i mniej under 20	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej 60 and more
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM^b TOTAL^b	62843	59	2005	7889	12751	12947	17626	6833	2733
Bez dzieci Without children	26629	14	655	2976	3367	2483	8238	6171	2725
Z dziećmi With children	36214	45	1350	4913	9384	10464	9388	662	8
1 dziecko 1 child	21949	40	1065	3302	5341	5323	6293	577	8
2	11977	5	262	1360	3340	4291	2643	76	—
3	1878	—	23	219	565	692	371	8	—
4 i więcej 4 and more	410	—	—	32	138	158	81	1	—
Miasta Urban areas	45153	35	1240	5308	9092	9439	12777	5085	2177
Bez dzieci Without children	44925	35	1240	5288	9017	9348	12736	5084	2177
Z dziećmi With children	19639	11	409	2069	2511	1868	5970	4630	2171
1 dziecko 1 child	15884	23	653	2237	3936	4036	4594	399	6
2	8239	1	167	851	2242	2995	1933	50	—
3	1163	—	11	131	328	449	239	5	—
4 i więcej 4 and more	228	—	—	20	75	91	41	1	—
Wieś Rural areas	16654	24	742	2430	3372	3260	4600	1680	546
Bez dzieci Without children	16475	24	742	2418	3310	3194	4561	1680	546
Z dziećmi With children	6388	3	230	808	704	515	2109	1475	544
1 dziecko 1 child	5781	17	407	1028	1318	1200	1633	176	2
2	3603	4	93	496	1053	1242	689	26	—
3	703	—	12	86	235	237	130	3	—
4 i więcej 4 and more	179	—	—	12	62	66	39	—	—
Z POWÓDZTWA MĘŻA PETITION BY HUSBAND									
RAZEM^b TOTAL^b	21062	25	573	2331	3867	4089	6225	2732	1220
Bez dzieci Without children	10425	8	263	1100	1255	920	3126	2534	1219
Z dziećmi With children	10637	17	310	1231	2612	3169	3099	198	1
1 dziecko 1 child	6646	15	249	853	1571	1679	2103	175	1
2	3479	2	54	329	892	1293	888	21	—
3	444	—	7	47	124	166	99	1	—
4 i więcej 4 and more	68	—	—	2	25	31	9	1	—
Miasta Urban areas	15251	13	341	1569	2719	2995	4618	2030	966
Bez dzieci Without children	7667	6	159	743	922	676	2301	1895	965
Z dziećmi With children	7584	7	182	826	1797	2319	2317	135	1
1 dziecko 1 child	4839	7	151	585	1133	1270	1572	120	1
2	2415	—	28	212	579	915	668	13	—
3	292	—	3	29	74	114	71	1	—
4 i więcej 4 and more	38	—	—	—	11	20	6	1	—
Wieś Rural areas	5385	12	220	702	1042	994	1501	667	247
Bez dzieci Without children	5358	12	220	700	1029	984	1499	667	247
Z dziećmi With children	2487	2	96	316	265	198	758	605	247
1 dziecko 1 child	1714	8	95	255	419	382	501	54	—
2	1010	2	25	112	296	355	212	8	—
3	147	—	4	17	49	49	28	—	—
4 i więcej 4 and more	27	—	—	2	13	10	2	—	—

a Poniżej 18 lat. b Patrz notka do tabl. 36 (60).

a Under 18 years. b See note to the table 36 (60).

TABL. 43 (67). **ROZWODY W 2018 R. WEDŁUG WIEKU KOBIET W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA ORAZ LICZBY MAŁOLETNIICH DZIECI^a (dok.)**DIVORCES BY AGE OF FEMALES AT THE MOMENT OF FILING PETITION FOR DIVORCE AND BY NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN 2018 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Wiek kobiet Females age							
		19 lat i mniej under 20	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej 60 and more
RAZEM^b TOTAL^b	62843	59	2005	7889	12751	12947	17626	6833	2733
Bez dzieci Without children	26629	14	655	2976	3367	2483	8238	6171	2725
Z dziećmi With children	36214	45	1350	4913	9384	10464	9388	662	8
1 dziecko 1 child	21949	40	1065	3302	5341	5323	6293	577	8
2	11977	5	262	1360	3340	4291	2643	76	—
3	1878	—	23	219	565	692	371	8	—
4 i więcej 4 and more	410	—	—	32	138	158	81	1	—
Miasta Urban areas	45153	35	1240	5308	9092	9439	12777	5085	2177
Bez dzieci Without children	44925	35	1240	5288	9017	9348	12736	5084	2177
Z dziećmi With children	19639	11	409	2069	2511	1868	5970	4630	2171
1 dziecko 1 child	15884	23	653	2237	3936	4036	4594	399	6
2	8239	1	167	851	2242	2995	1933	50	—
3	1163	—	11	131	328	449	239	5	—
4 i więcej 4 and more	228	—	—	20	75	91	41	1	—
Wieś Rural areas	16654	24	742	2430	3372	3260	4600	1680	546
Bez dzieci Without children	16475	24	742	2418	3310	3194	4561	1680	546
Z dziećmi With children	6388	3	230	808	704	515	2109	1475	544
1 dziecko 1 child	5781	17	407	1028	1318	1200	1633	176	2
2	3603	4	93	496	1053	1242	689	26	—
3	703	—	12	86	235	237	130	3	—
4 i więcej 4 and more	179	—	—	12	62	66	39	—	—

a Poniżej 18 lat. b Patrz notka do tabl. 36 (60).

a Under 18 years. b See note to the table 36 (60).

TABL. 44 (68). **ROZWODY W 2018 R. WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA POWODA ORAZ LICZBY MAŁOLETNIICH DZIECI**

DIVORCES BY PLACE OF RESIDENCE OF PERSONS FILING PETITION FOR DIVORCE AND NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Rozwiedzone małżeństwa Divorced couples					
		bez dzieci without children	z dziećmi with children	o liczbie dzieci by number of children			
				1	2	3	4 i więcej 4 and more
OGÓŁEM TOTAL	62843	26629	36214	21949	11977	1878	410
Miasta Urban areas	45153	19639	25514	15884	8239	1163	228
o liczbie ludności: by number of population:							
100 tys. i więcej 100 thousand and more	20626	9527	11099	7077	3530	422	70
50—100	6408	2677	3731	2371	1144	185	31
20—50	8689	3595	5094	3097	1691	254	52
10—20	5240	2132	3108	1878	1035	156	39
5—10	2339	946	1393	858	441	75	19
Poniżej 5 tys. Under 5 thousand	1851	762	1089	603	398	71	17
Wieś Rural areas	16654	6388	10266	5781	3603	703	179
Zagranica Abroad	1036	602	434	284	135	12	3

TABL. 45 (69). **ROZWODY W 2018 R. WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNICH^a DZIECI ORAZ WOJEWÓDZTW**
 DIVORCES BY NUMBER OF MINOR CHILDREN^a AND VOIVODSHIP IN 2018

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Rozwiedzone małżeństwa Divorced couples						Przeciętna liczba dzieci z rozwiedzio- nych małżeństw ^b Average number of children of divorced couples ^b
		bez dzieci without children	z dziećmi with children	o liczbie dzieci by number of children				
				1	2	3	4 i więcej 4 and more	
POLSKA^c POLAND^c ...	62843	26629	36214	21949	11977	1878	410	1,47
Dolnośląskie	5600	2491	3109	1896	1039	141	33	1,46
Kujawsko-pomorskie	3261	1365	1896	1120	640	107	29	1,50
Lubelskie	3119	1288	1831	1088	605	116	22	1,50
Lubuskie	1628	721	907	546	313	37	11	1,47
Łódzkie	3605	1526	2079	1263	710	87	19	1,45
Małopolskie	4387	1816	2571	1529	870	144	28	1,49
Mazowieckie	9489	4126	5363	3330	1753	231	49	1,44
Opolskie	1510	617	893	563	274	46	10	1,44
Podkarpackie	2477	1004	1473	867	504	84	18	1,50
Podlaskie	1746	693	1053	628	338	75	12	1,50
Pomorskie	3559	1546	2013	1178	691	118	26	1,51
Śląskie	8152	3484	4668	2947	1434	243	44	1,45
Świętokrzyskie	1725	729	996	631	314	39	12	1,43
Warmińsko-mazurskie	2494	975	1519	886	520	85	28	1,51
Wielkopolskie	5787	2223	3564	2032	1258	228	46	1,52
Zachodniopomorskie	3268	1423	1845	1161	579	85	20	1,44

a Poniżej 18 lat. b Uwzględniono tylko małżeństwa z małoletnimi dziećmi. c Patrz notka do tabl. 36 (60).

a Under 18 years. b Calculation include marriages with minor children only. c See note to the table 36 (60).

TABL. 46 (70). **DZIECI POZOSTAJĄCE Z MAŁŻEŃSTW ROZWIEDZIONYCH^a W 2018 R.**
WEDŁUG WIEKU ORAZ WOJEWÓDZTW
 CHILDREN OF DIVORCED COUPLES^a BY AGE AND VOIVODSHIP IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Dzieci w wieku Children at age						
		ogółem total	0—2 lata 0—2 years			3—6	7—15	16—17 lat
			0	1	2			
OGÓŁEM TOTAL	53333	5515	1081	1825	2609	14098	30148	3572
miasta urban areas	36843	3861	731	1249	1881	9828	20753	2401
wieś rural areas	15888	1609	346	560	703	4105	9039	1135
zagranica abroad	602	45	4	16	25	165	356	36
Dolnośląskie	4539	491	88	167	236	1180	2547	321
Kujawsko-pomorskie	2852	305	54	105	146	741	1564	242
Lubelskie	2744	261	44	87	130	732	1582	169
Lubuskie	1331	119	24	32	63	362	754	96
Łódzkie	3024	300	49	98	153	814	1702	208
Małopolskie	3822	443	91	142	210	1024	2114	241
Mazowieckie	7738	800	170	260	370	2091	4436	411
Opolskie	1290	148	28	48	72	333	708	101
Podkarpackie	2203	220	43	76	101	561	1271	151
Podlaskie	1584	210	46	76	88	451	828	95
Pomorskie	3034	320	58	110	152	798	1723	193
Śląskie	6746	686	141	220	325	1836	3769	455
Świętokrzyskie	1428	121	28	45	48	362	822	123
Warmińsko-mazurskie	2301	260	57	83	120	583	1282	176
Wielkopolskie	5434	526	109	167	250	1401	3128	379
Zachodniopomorskie	2661	260	47	93	120	664	1562	175

a Małżeństw, które miały małoletnie dzieci.

a Couples which have got minor children.

TABL. 47 (71). MAŁOLETNI DZIECI WEDŁUG WIEKU POZOSTAJĄCE Z MAŁŻEŃSTW ROZWIEDZIONYCH W 2018 R.

MINOR CHILDREN OF DIVORCED COUPLES BY AGE IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Dzieci w wieku Children at age			
		0—2 lata	3—6	7—15	16—17 lat
OGÓŁEM TOTAL	53333	5515	14098	30148	3572
dzieci z rodzin: children in families:					
Jednodzietnych With one child	21949	2716	6121	11363	1749
Dwudzietnych With two children	23954	2128	6196	14257	1373
w tym oboje w jednej grupie wieku	11038	80	1710	9154	94
of which both at the same age group					
Trzydzietnych With three children	5634	489	1364	3436	345
w tym troje w jednej grupie wieku	1401	—	96	1302	3
of which all at the same age group					
Czterodzietnych i większych	1796	182	417	1092	105
With four children and more					
w tym co najmniej czworo w jednej grupie wieku	342	—	8	334	—
of which at least four at the same age group					
Miasta Urban areas	36843	3861	9828	20753	2401
dzieci z rodzin: children in families:					
Jednodzietnych With one child	15884	1955	4423	8282	1224
Dwudzietnych With two children	16478	1469	4318	9784	907
w tym oboje w jednej grupie wieku	7546	56	1180	6248	62
of which both at the same age group					
Trzydzietnych With three children	3489	330	858	2087	214
w tym troje w jednej grupie wieku	810	—	63	744	3
of which all at the same age group					
Czterodzietnych i większych	992	107	229	600	56
With four children and more					
w tym co najmniej czworo w jednej grupie wieku	177	—	4	173	—
of which at least four at the same age group					
Wieś Rural areas	15888	1609	4105	9039	1135
dzieci z rodzin: children in families:					
Jednodzietnych With one child	5781	735	1616	2926	504
Dwudzietnych With two children	7206	641	1813	4299	453
w tym oboje w jednej grupie wieku	3356	24	508	2792	32
of which both at the same age group					
Trzydzietnych With three children	2109	158	490	1331	130
w tym troje w jednej grupie wieku	585	—	30	555	—
of which all at the same age group					
Czterodzietnych i większych	792	75	186	483	48
With four children and more					
w tym co najmniej czworo w jednej grupie wieku	161	—	4	157	—
of which at least four at the same age group					
Zagranica Abroad	602	45	165	356	36
dzieci z rodzin: children in families:					
Jednodzietnych With one child	284	26	82	155	21
Dwudzietnych With two children	270	18	65	174	13
Trzydzietnych With three children	36	1	16	18	1

TABL. 48 (72). **ROZWODY W 2018 R. WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNICH^a DZIECI W MAŁŻEŃSTWIE ORAZ OKRESU TRWANIA MAŁŻEŃSTWA^b**
DIVORCES BY NUMBER OF MINOR CHILDREN^a AND DURATION OF MARRIAGE^b IN 2018

OKRES TRWANIA MAŁŻEŃSTWA DURATION OF MARRIAGE	Ogółem Total	Rozwiedzone małżeństwa Divorced couples					
		bez dzieci without children	z dziećmi with children	o liczbie dzieci by number of children			
				1	2	3	4 i więcej 4 and more
OGÓŁEM^c TOTAL^c	62843	26629	36214	21949	11977	1878	410
Poniżej 1 roku Under 1	949	710	239	199	32	7	1
1 rok	2166	1341	825	706	108	11	—
2— 4	7927	3748	4179	3331	753	82	13
5— 9	14971	4117	10854	6859	3474	450	71
10—14	10659	1596	9063	4102	4112	694	155
15—19	8589	1764	6825	3379	2782	526	138
20 lat i więcej 20 and more	10833	9688	1145	988	129	23	5
Miasta Urban areas	45153	19639	25514	15884	8239	1163	228
Poniżej 1 roku Under 1	666	503	163	137	21	5	—
1 rok	1541	977	564	480	76	8	—
2— 4	5758	2791	2967	2365	534	60	8
5— 9	10889	3085	7804	5101	2368	290	45
10—14	7617	1156	6461	3088	2871	416	86
15—19	6062	1286	4776	2461	1918	323	74
20 lat i więcej 20 and more	12620	9841	2779	2252	451	61	15
Wieś Rural areas	16654	6388	10266	5781	3603	703	179
Poniżej 1 roku Under 1	268	193	75	61	11	2	1
1 rok	583	328	255	222	30	3	—
2— 4	2011	836	1175	936	212	22	5
5— 9	3766	883	2883	1644	1057	156	26
10—14	2866	376	2490	955	1194	273	68
15—19	2387	418	1969	872	835	200	62
20 lat i więcej 20 and more	4773	3354	1419	1091	264	47	17

a Poniżej 18 lat. b Okres od zawarcia małżeństwa do wniesienia powództwa. c Patrz notka do tabl. 36 (60).

a Under 18 years. b Period from the moment when marriage was contracted to filling petition for a divorce. c See note to the table 36 (60).

TABL. 49 (73). **ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNICH^a DZIECI W MAŁŻEŃSTWIE**
 DIVORCES BY NUMBER OF MINOR^a CHILDREN

LATA YEARS	Ogółem Total	Rozwiedzone małżeństwa Divorced couples						Liczba dzieci Number of children
		bez dzieci without children	z dziećmi with children	o liczbie dzieci by number of children				
				1	2	3	4 i więcej 4 and more	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE FIGURES								
1980	39833	14962	24871	17273	6206	1071	321	34313
1990	42436	13207	29229	16831	9909	1914	575	45105
2000	42770	14994	27776	17153	8265	1775	583	41580
2010	61300	25002	36298	23373	10655	1805	465	52165
2017	65257	26990	38267	23230	12755	1857	425	56163
2018	62843	26629	36214	21949	11977	1878	410	53333

W ODSETKACH IN PERCENTAGE

1980	100,0	37,6	62,4	43,4	15,6	2,7	0,8	x
1990	100,0	31,1	68,9	39,7	23,4	4,5	1,4	x
2000	100,0	35,1	64,9	40,1	19,3	4,2	1,4	x
2010	100,0	40,8	59,2	38,1	17,4	2,9	0,8	x
2017	100,0	41,4	58,6	35,6	19,5	2,8	0,7	x
2018	100,0	42,4	57,6	34,9	19,1	3,0	0,7	x

a Poniżej 18 lat.

a Under 18 years.

TABL. 50 (74). **ROZWODY^a W 2018 R. WEDŁUG DECYZJI SĄDU O WYKONYWANIU**
WŁADZY RODZICIELSKIEJ I OPIEKI NAD MAŁOLETNIMI^b DZIEĆMI
 DIVORCES^a BY COURT DECISION ON CARE FOR MINOR CHILDREN^b IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Rozwiedzone małżeństwa o liczbie dzieci Divorced couples by number of children			
		1	2	3	4 i więcej 4 and more
OGÓŁEM TOTAL	36214	21949	11977	1878	410
Wykonywanie władzy rodzicielskiej powierzono: Decision on children care granted to:					
matce mother	13333	7866	4331	888	248
ojcu father	1276	782	389	85	20
razem matce i ojcu both of them	20955	13104	6925	817	109
oddzielnie matce i oddzielnie ojcu ^c separately to mother and father ^c	262	—	204	45	13
Dziecko powierzono ^d : Decision on children care granted to ^d :					
placówce wychowawczej orphanage	79	53	11	10	5
rodzinie zastępczej foster family	259	144	84	23	8
Inne przypadki powierzenia wykonywania władzy rodzicielskiej	50	—	33	10	7
Remainder of decision on children care granted					

a Uwzględniono małżeństwa, które miały małoletnie dzieci. b Poniżej 18 lat. c Jeżeli dwoje lub więcej dzieci. d Przy ograniczeniu władzy rodzicielskiej.

a Including couples which have got minor children. b Under 18 years. c If two children and more. d When parental care was limited.

TABL. 51 (75). **ROZWODY^a WEDŁUG DECYZJI SĄDU O WYKONYWANIU WŁADZY RODZICIELSKIEJ I OPIEKI NAD MAŁOLETNIAMI^b DZIEĆMI ORAZ WOJEWÓDZTW**
DIVORCES^a BY COURT DECISION ON CARE FOR MINOR CHILDREN^b AND BY VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Wykonywanie władzy rodzicielskiej powierzono Decision on children care granted to				Dziecko powierzono ^c Decision on children care granted to ^c		Inne przypadki powierze- nia opieki Remainder of decision on children care granted
		matce mother	ojcu father	razem matce i ojcu both of them	oddzielnie matce i ojcu ^d separately to mother and father ^d	placówce wychowaw- czej orphanage	rodzinie zastępczej foster family	

W ODSETKACH IN PERCENTAGE

1980	100,0	77,4	2,6	17,7	1,2	0,4	0,7	x
1990	100,0	72,7	3,4	21,6	1,3	0,4	0,7	x
2000	100,0	65,0	3,6	29,2	1,1	0,3	0,7	0,2
2010	100,0	57,3	4,2	36,5	0,9	0,7	0,4	0,2
2017	100,0	41,0	3,8	53,5	0,7	0,2	0,6	0,1
2018	100,0	36,8	3,5	57,9	0,7	0,2	0,7	0,1

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE FIGURES

OGÓŁEM	2018	36214	13333	1276	20955	262	79	259	50
TOTAL									
Dolnośląskie		3109	1304	119	1621	34	5	23	3
Kujawsko-pomorskie		1896	750	47	1068	14	2	14	1
Lubelskie		1831	796	83	915	17	4	12	4
Lubuskie		907	282	25	568	9	1	18	4
Łódzkie		2079	384	48	1618	11	3	12	3
Małopolskie		2571	1140	75	1317	9	13	14	3
Mazowieckie		5363	1075	118	4105	20	17	25	3
Opolskie		893	581	52	242	8	1	8	1
Podkarpackie		1473	417	50	974	14	3	14	1
Podlaskie		1053	238	48	743	12	2	9	1
Pomorskie		2013	568	106	1283	30	3	18	5
Śląskie		4668	2164	191	2221	33	9	37	13
Świętokrzyskie		996	409	33	541	1	4	7	1
Warmińsko-mazurskie		1519	415	52	1024	7	5	13	3
Wielkopolskie		3564	1943	129	1434	32	2	21	3
Zachodniopomorskie		1845	734	83	1001	10	4	12	1
Zagranica		434	133	17	280	1	1	2	—
Abroad									

a Uwzględniono małżeństwa, które miały małoletnie dzieci. b Poniżej 18 lat. c Przy ograniczeniu władzy rodzicielskiej. d Jeżeli dwoje lub więcej dzieci.

a Including couples which have got minor children. b Under 18 years. c When parental care was limited. d If two children and more.

TABL. 52 (76). **ROZWIEDZENI W 2018 R. WEDŁUG STATUSU NA RYNKU PRACY**
 DIVORCED PERSONS BY MAIN ACTIVITY STATUS IN 2018

Lp. No.	STATUS NA RYNKU PRACY MĘŻA MAIN ACTIVITY STATUS OF HUSBAND	Ogółem ^a Total ^a	pracujące ^b working ^b			bezrobotne unemployed	bierne zawodowo inactive persons	
			razem total	najemnie employees	na rachunek własny self-employed		razem total	emeryturę retirement
1	OGÓŁEM^a TOTAL^a	61807	50925	47225	2995	5587	4506	1979
2	Pracujący^b Working^b	52439	45214	41960	2650	4331	2330	536
3	Najemnie Employees	45794	39662	37780	1624	3716	1956	428
4	Na rachunek własny Self-employed	5681	4760	3725	997	530	313	95
5	Bezrobotni Unemployed	3973	2724	2523	152	850	340	87
6	Bierni zawodowo — posiadający^c Inactive persons — owning^c	4352	2240	2071	142	294	1745	1325
7	Emeryturę Retirement	2415	1007	928	70	111	1267	1135
8	Rentę z tytułu niezdolności do pracy	1172	736	673	51	104	301	151
9	Inne niezarobkowe źródło	659	427	403	19	69	152	34
10	Pozostający na utrzymaniu Persons maintained by	329	209	185	21	31	29	10
11	Pracujących ^b Working persons ^b	29	21	19	2	2	2	—
12	najemnie employees	2	1	1	—	—	—	—
13	na rachunek własny self-employed	8	5	4	1	1	—	—
14	Bezrobotnych Unemployed	19	10	10	—	1	2	1
15	Biernych zawodowo — posiadających ^c	200	122	108	13	20	19	7
16	emeryturę retirement	67	36	33	3	4	2	1
17	rentę z tytułu niezdolności do pracy	37	21	18	2	4	6	2
18	inne niezarobkowe źródło	56	39	33	6	5	10	4
	other non-earned source							

a—c W podziale nie uwzględniono: a — nieustalonego statusu na rynku pracy, b — nieustalonego źródła dochodów
 a—c Data exclude persons with: a — non-stated main activity status, b — non-stated source of maintenance of working

Status na rynku pracy żony Main activity status of wife											
— posiadające ^c ns — owning ^c		pozostające na utrzymaniu persons maintained by									
rentę z tytułu niezdolności do pracy pension	inne niezarobkowe źródło other non-earned source	razem total	pracujących ^b working ^b			bezrobotnych unemployed	biernych zawodowo — posiadających ^c inactive persons — owning ^c				Lp. No.
			razem total	najemnie employees	na rachunek własny self-employed		razem total	emeryturę retirement	rentę z tytułu niezdolności do pracy pension	inne niezarobkowe źródło other non-earned source	
824	1592	550	102	42	10	39	287	76	34	110	1
527	1182	399	80	35	9	25	203	36	25	90	2
442	1021	318	67	33	3	19	157	23	17	74	3
69	137	67	10	—	6	5	39	12	8	12	4
86	165	43	5	1	—	5	25	2	5	13	5
192	208	42	13	3	1	1	17	6	1	6	6
65	61	16	3	—	—	—	8	6	—	—	7
104	42	16	7	1	—	1	2	—	—	2	8
20	97	10	3	2	1	—	7	—	1	4	9
5	14	57	3	2	—	6	40	32	3	1	10
—	2	4	2	1	—	—	2	2	—	—	11
—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	12
—	—	2	—	—	—	—	2	2	—	—	13
—	1	6	—	—	—	6	—	—	—	—	14
4	8	37	—	—	—	—	37	29	3	1	15
—	1	24	—	—	—	—	24	23	—	1	16
1	3	6	—	—	—	—	6	4	2	—	17
3	3	2	—	—	—	—	2	2	—	—	18

osób pracujących, c — nieustalonego niezarobkowego źródła dochodów.
people, c — unknown non-earned source of incomes.

Uwagi do działu

1. Tablice działu opracowano na podstawie następujących źródeł:

- a) „Demographic Yearbook”, UN, New York — edycje z lat 2010—2017;
- b) Encyklopedia Britannica 2017;
- c) internetowa baza danych Eurostatu (Eurobase);
- d) WHO Statistical Information System (internetowa baza danych WHO);
- e) internetowa baza danych OECD Statistics Portal;
- f) strony internetowe urzędów statystycznych poszczególnych krajów;
- g) obliczenia własne w oparciu o wyżej wymienione źródła.

Pod większością tablic w dziale zostało podane źródło danych.

2. Zamieszczone w tablicach dane przygotowano na podstawie materiału nie zawsze w pełni porównywalnego pod względem metodycznym. Na poziom i porównywalność danych dla różnych krajów zasadniczy wpływ ma sposób zdefiniowania pojęć dotyczących tego samego zagadnienia.

Różnice dotyczą przede wszystkim danych o:

- liczbie i strukturze ludności. Dla krajów Unii Europejskiej dane dotyczą rezydentów; w przypadku pozostałych krajów nie zawsze możliwa jest identyfikacja definicji, według której opracowano dane. W przypadku Polski dane dla lat 1990 i 1995 dotyczą ludności w ujęciu krajowej definicji zamieszkania, a od 2010 r. dotyczą rezydentów, tj. kategorii zamieszkania według międzynarodowej definicji — zatem różnią się od prezentowanych w I dziale Rocznika (szerzej o metodologii bilansów ludności oraz rezydentów — patrz uwagi do działu I „Stan i struktura ludności”, pkt 3). Także współczynniki demograficzne w tym dziale mogą się różnić, ponieważ dotyczą ludności rezydującej;
- urodzeniach i zgonach niemowląt. Wynikają one z rozbieżności między definicją „urodzenia żywego” i „zgonu niemowlęcia” stosowaną przez różne kraje a zalecaną przez Światową Organizację Zdrowia. Podstawowa różnica polega na uwzględnianiu odmiennych elementów definiujących urodzenie żywe, takich jak: czas trwania ciąży, długość lub minimalna waga urodzeniowa noworodka czy też oznaki życia (oddychanie, bicie serca);
- migracjach zagranicznych. Ograniczona porównywalność wynika ze zróżnicowania w poszczegól-

Notes

1. The tables in this part have been compiled on the basis of the following sources:

- a) "Demographic Yearbook" editions 2010—2017, UN, New York;
- b) 2017 Britannica Book of the Year, Encyclopaedia Britannica;
- c) Eurostat Internet database (Eurobase);
- d) WHO Statistical Information System (WHO Internet database);
- e) OECD Statistics Portal;
- f) websites of statistical offices of specific countries;
- g) self-account based on sources above mentioned.

At most tables in this part the source of data is given.

2. The data published in the tables of this part have been prepared on the basis of different sources, which are not always comparable in methodological respect. The level and the comparability of the data among countries depends on the way of qualification of the same problems.

The differences concern first of all:

- size and structure of population. For EU countries data concerns resident population, for other countries it is not always possible to identify the definition according to the data compiled. In case of Poland — for the years 1995 and 2000 data concerns population according to the national definition of residence, since 2010 — relate to usual residence population (international definition) — so they differ from the ones presented in the part I of the Yearbook (more about the methodology of population balance and residents — see notes to the part I "Size and structure of population", item 3). Additionally the demographic rates in this part may be different because they relate to the residing population;
- the data on births and infant deaths. They result from the divergence between the definition of "live birth" and "infant death" used by different countries and recommended by WHO. The basic difference concerns the following elements used in the definitions of live births: the duration of pregnancy, the length or bottom limit of the weight at birth or the signs of life (respiration, beating of the heart);
- international migration. Limited comparability primarily due to the possibility of differences

gólnych krajach pojęcia imigranta i emigranta oraz systemu statystycznego ujmowania (rejestrowania) osób migrujących.

3. W tablicach działu nie zachowano jednolitego wykazu krajów z powodu braku dostępnych danych w porównywalnych latach.

4. Dane dla Polski prezentowane w tej części publikacji zostały przedstawione dla lat porównywalnych z informacjami dla innych krajów.

in individual countries in the following categories — the definition of immigrants and emigrants and statistical system of registration of migrants.

3. In the tables of this part no uniform list of countries was applied, because of the absence of complete data in the comparable years.

4. The data for Poland published in this part concerns the comparable years for which the information is provided for other countries.

TABL. 8 (212). MAŁŻEŃSTWA I ROZWODY
MARRIAGES AND DIVORCES

KRAJE COUNTRIES	Lata Years	Małżeństwa	Rozwody	Lata Years	Odsetek pierwszych małżeństw dla kobiet ^a Percentage of first marriages for females ^a	Lata Years	Rozwody na 1000 zawartych małżeństw Divorces per 1000 con- tracted marriages
		w tys.	in thousands				
KRAJE EUROPEJSKIE* EUROPEAN COUNTRIES*							
Austria Austria	2010	37,5	17,5	2010	76,4	2010	465
	2017	45,0	16,2	2017	78,6	2017	360
Belgia Belgium	2010	42,2	28,9	2010	73,6	2010	686
	2017	44,3	23,1	2017	70,6	2017	520
Białoruś Belarus	2010	77,0	36,7	2009	75,4	2010	476
	2017	66,2	32,0	2016	70,0	2017	483
Bułgaria Bulgaria	2010	24,3	11,0	2010	87,8	2010	453
	2017	28,6	10,4	2017	87,1	2017	364
Chorwacja Croatia	2010	21,3	5,1	2010	91,6	2010	238
	2017	20,3	6,3	2017	88,4	2017	308
Cypr Cyprus	2010	6,1	1,9	2009	84,4	2010	317
	2017	5,9	1,9	2013	87,4	2017	328
Czarnogóra Montenegro	2010	3,7	0,5	2010	95,6	2010	141
	2017	3,3	0,8	2017	95,0	2017	234
Czechy Czech Republic	2010	46,7	30,8	2010	74,3	2010	659
	2017	52,6	25,8	2017	76,7	2017	490
Dania Denmark	2010	30,9	14,5	2010	74,7	2010	467
	2017	31,8	15,3	2017	74,0	2017	480
Estonia Estonia	2010	5,1	3,0	1999	74,5	2010	590
	2017	6,4	3,3	2016	73,3	2017	515
Finlandia Finland	2010	30,0	13,6	2010	77,0	2010	455
	2017	26,5	13,5	2017	67,7	2017	508
Francja France	2010	251,7	133,9	2010	80,8	2010	532
	2016	232,7	128,0	2015	81,1	2016	550
Grecja Greece	2010	56,3	13,3	2010	88,8	2010	236
	2017	50,1	19,2	2014	88,3	2017	383
Hiszpania Spain	2010	165,6	102,7	2010	86,6	2010	620
	2017	171,3	98,0	2017	83,0	2017	572
Holandia Netherlands	2010	75,4	33,7	2010	74,7	2010	447
	2017	64,4	32,8	2017	73,9	2017	509
Irlandia Ireland	2010	20,6	3,1	2010	93,7	2010	151
	2015	22,0	3,3	2015	93,1	2015	149
Islandia Iceland	2010	1,5	0,6	2010	78,2	2010	364
	2017	.	.	2017	.	2017	.
Litwa Lithuania	2010	18,7	10,0	2010	80,0	2010	535
	2017	21,2	8,5	2017	76,1	2017	402
Luksemburg Luxembourg	2010	1,7	1,1	2010	78,5	2010	619
	2017	1,9	1,2	2017	76,6	2017	625
Łotwa Latvia	2010	9,3	4,9	2010	74,4	2010	531
	2017	13,2	5,9	2017	70,3	2017	452
Macedonia Północna North Macedonia	2010	14,2	1,7	2010	92,9	2010	122
	2017	13,8	2,0	2017	93,1	2017	145
Malta Malta	2011	2,6	0,0	2010	94,2	2011	16
	2017	2,9	0,3	2015	90,1	2017	106
Niemcy Germany	2010	382,0	187,0	2010	74,3	2010	490
	2017	407,5	153,5	2016	76,6	2017	377
Norwegia Norway	2010	23,3	10,2	2010	69,7	2010	439
	2017	23,1	10,6	2017	67,6	2017	457

a W stosunku do zawartych małżeństw ogółem.

a Of total contracted marriages.

TABL. 8 (212). **MAŁŻEŃSTWA I ROZWODY (dok.)**
MARRIAGES AND DIVORCES (cont.)

KRAJE COUNTRIES	Lata Years	Małżeństwa	Rozwody	Lata Years	Odsetek pierwszych małżeństw dla kobiet ^a Percentage of first marriages for females ^a	Lata Years	Rozwody na 1000 zawartych małżeństw Divorces per 1000 con- tracted marriages
		w tys.	in thousands				
KRAJE EUROPEJSKIE* (dok.) EUROPEAN COUNTRIES* (cont.)							
Polska Poland	2010	228,3	61,3	2010	89,5	2010	268
	2017	192,6	65,3	2017	85,7	2017	339
Portugalia Portugal	2010	40,0	27,9	2010	83,3	2010	698
	2017	33,6	21,6	2017	78,7	2017	642
Rosja Russia	2010	1215,1	639,3	2009	74,0	2010	526
	2016	985,3	608,3	2015	70,7	2016	617
Rumunia Romania	2010	115,8	32,6	2010	86,7	2010	282
	2017	142,6	31,1	2017	84,8	2017	218
Serbia Serbia	2002	35,8	6,6	2002	88,8	2002	186
	2017	36,0	9,3	2017	86,1	2017	257
Słowacja Slovakia	2010	25,4	12,0	2010	88,0	2010	473
	2017	31,3	9,6	2017	86,4	2017	307
Słowenia Slovenia	2010	6,5	2,4	2010	89,8	2010	372
	2017	6,5	2,4	2017	89,9	2017	368
Szwajcaria Switzerland	2010	43,3	22,1	2010	79,4	2010	510
	2017	40,6	15,9	2017	81,8	2017	392
Szwecja Sweden	2010	50,0	23,6	2010	77,8	2010	472
	2017	52,5	24,2	2017	70,8	2017	461
Ukraina Ukraine	2010	305,9	126,1	2010	76,6	2010	412
	2017	249,5	128,7	2016	73,0	2017	516
Węgry Hungary	2010	35,5	23,9	2010	77,1	2010	672
	2017	50,6	18,5	2017	78,6	2017	366
Wielka Brytania United Kingdom	2010	280,4	132,4	2012	76,3	2010	472
	2016	287,3	118,5	2015	76,5	2016	412
Włochy Italy	2010	217,7	54,2	2010	91,2	2010	249
	2017	191,3	91,6	2017	87,5	2017	479
POZOSTAŁE KRAJE** OTHER COUNTRIES**							
Argentyna Argentina	2010	123,2
	2016	119,3
Australia Australia	2010	121,2	20,2	.	80,4	2010	167
	2016	118,4	46,6	2016	81,2	2016	394
Brazylia Brazil	2010	977,6	239,1	.	.	2010	245
	2016	1095,5	344,5	.	.	2016	314
Chiny China	2010	12410,0	2680,0	.	.	2010	216
	2016	11428,2	4158,2	.	.	2016	364
Japonia Japan	2010	700,2	251,4	.	.	2010	359
	2016	620,5	216,8	.	.	2016	349
Kuba Cuba	2010	58,4	32,3	.	.	2010	553
	2017	53,7	32,2	2015	84,7	2017	600
Meksyk Mexico	2010	567,9	86,0	.	.	2010	151
	2016	543,7	139,8	.	.	2016	257
Nowa Zelandia New Zealand	2010	20,9	8,9	.	.	2010	426
	2017	20,7	8,0	.	.	2017	386
Stany Zjednoczone United States	2010	2096,0	872,0	.	.	2010	416
	2016	2221,6	800,9	.	.	2016	361

a W stosunku do zawartych małżeństw ogółem.

* Źródło: EUROSTAT, <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>.

** Źródło: Demographic Yearbook (2011, 2017), UN, New York oraz obliczenia własne.

a Of total contracted marriages.

* Source: EUROSTAT, <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>.

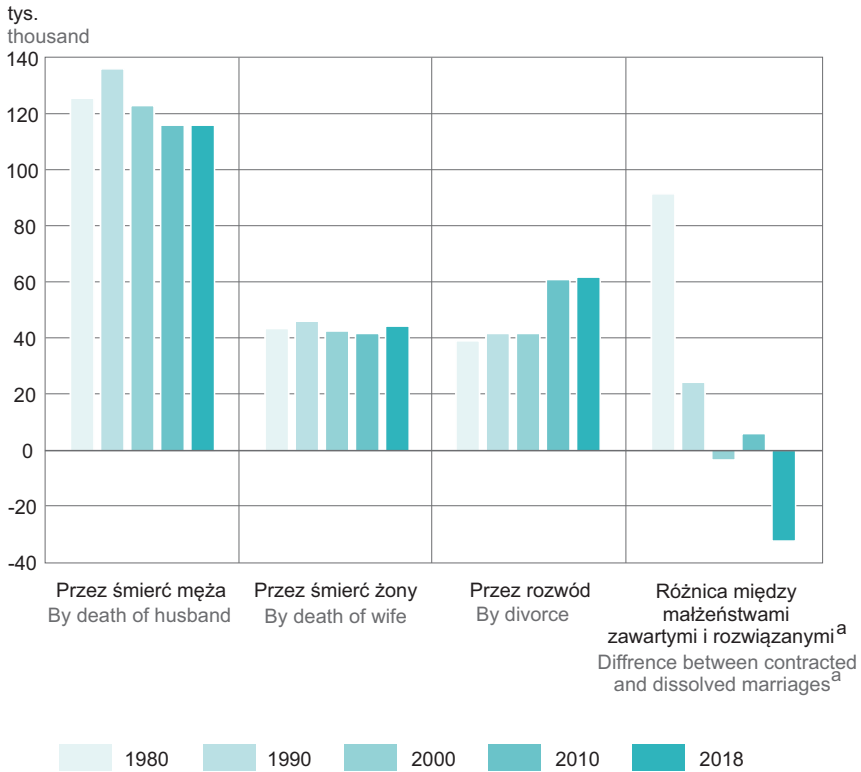
** Source: Demographic Yearbook (2011, 2017), UN, New York and self account.

Mapa Polski — WOJEWÓDZTWA
Map of Poland — VOIVODSHIPS

ROZPAD MAŁŻEŃSTW

DISSOLUTION OF MARRIAGES

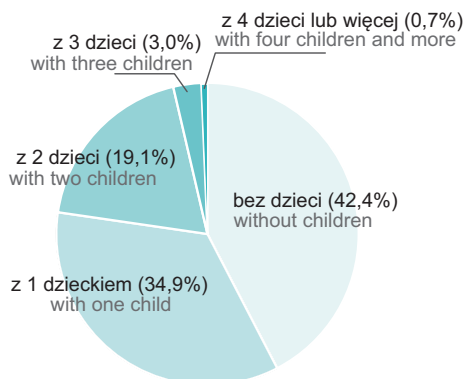

a Po uwzględnieniu salda migracji zagranicznych i wewnętrznych osób pozostających w stanie małżeńskim.
a Including net international and internal migration of married persons.

ROZWOODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNICH^a DZIECI W 2018 R.

DIVORCES BY NUMBER OF MINOR CHILDREN^a IN 2018

Liczba rozwodów ogółem – 62 843
Total number of divorces – 62 843

a Poniżej 18 lat.
a Under 18 years.